

บทที่ 5

การวิเคราะห์เพลงในพิธีกรรมศพ

เพลงในพิธีกรรมศพของกลุ่มชาติพันธุ์ม้ง มีความสำคัญอย่างมากต่อพิธีกรรมศพ โดยแต่
บทเพลงจะมีความหมายที่แตกต่างกันออกไปตามขั้นตอนของพิธีกรรม กลุ่มชาติพันธุ์ม้งเชื่อว่า
เสียงของแคนม้ง (เข่ง) และกลอง (จ๊วะ) จะสามารถเรียกดวงวิญญาณ หรือส่งดวงวิญญาณของ
ผู้เสียชีวิตให้ไปสู่สรวงสวรรค์ได้ ซึ่งบทเพลงทั้งหมดเป็นบทเพลงที่มีการสืบทอดกันมาโดยการจดจำ
และถ่ายทอดกันแบบปากต่อปาก เช่นเดียวกับลักษณะการถ่ายทอดเพลงพื้นบ้านทั่วไป แต่
แตกต่างกันที่ผู้ที่จะสามารถเรียนการเป่าแคนได้นั้นจะต้องมีความรู้ในเรื่องภาษาม้งเป็นอย่างดี
เพราะทุกทำนองของแคนม้งในแต่ละบทเพลงนั้น ล้วนแล้วเป่าออกมาแทนคำพูดที่มีความหมายใน
ภาษาม้ง ซึ่งบทเพลงที่พบในพิธีกรรมศพในหมู่บ้านสบเป็ดที่ผู้ศึกษาจะนำมาวิเคราะห์มีทั้งหมด 8
บทเพลง ดังต่อไปนี้

- 5.1 เข่งตุสา (qeejtusav) เพลงแรกหลังจากผู้ตายได้สิ้นลมหายใจแล้ว
- 5.2 เข่งจ้อเจีย (cub cie) เพลงที่ใช้ในการฆ่าสุกรในพิธีกรรม
- 5.3 เข่งเจเห่ง (qeejnceneeg) เพลงเคลื่อนย้ายศพขึ้นหิ้ง (แคร่ลอย)
- 5.4 เข่งช่าย (qeejtshais) เพลงเรียกดวงวิญญาณ ให้มารับเอาอาหารเช้า
- 5.5 เข่งซู (qeejsu) เพลงเรียกดวงวิญญาณ ให้มารับเอาอาหารกลางวัน
- 5.6 เข่งมอ (qeejmo) เพลงเรียกดวงวิญญาณ ให้มารับเอาอาหารเย็น
- 5.7 เข่งเลอเต้อ (qeejhlawvntaws) เพลงเผากระดาษเงินกระดาษทองให้กับผู้ตาย
- 5.8 เข่งเสอเก้ (qeejsawvkev) เพลงเคลื่อนย้ายศพออกจากบ้าน

วิเคราะห์องค์ประกอบของดนตรีในแต่ละบทเพลงที่ใช้ในพิธีกรรมศพ ในการการศึกษาครั้งนี้
ผู้ศึกษาได้ใช้ทฤษฎีการวิเคราะห์เพลง นำมาวิเคราะห์ประเด็นต่างๆดังนี้

1. ระดับเสียงของทำนองเพลง
2. ช่วงเสียงของทำนองเพลง
3. เสียงหลักของวรรคเพลง
4. การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงและจังหวะ
5. อารมณ์ของเพลง
6. วิธีการบรรเลง

5.1 เพลงเข่งตุสา

ม ร ด ร	_ม ช ช	_ด _ม	_ร _ช	___ ร	___ ช	___ ม	ม ร ด ร
___ ม	_ช __	___ ม	_ช _ร	_ม _ช	___ ช	_ม ช ร	_ด _ช
_ร _ม	_ม _ช	_ร _ด	_ม _ช	_ร _ม	_ร _ม	_ด _ร	ม ช _ร
_ร _ด	_ม _ร	_ช _ร	_ด _ช	___ ช	_ด _ช	_ด _ร	_ม _ช
___ ม	_ช _ร	_ร _ด	_ช _ด	_ร _ม	_ม ร ร	_ช _ร	_ด _ม
_ช _ร	_ร _ร	_ม _ม	_ช _ร	_ม _ด	_ม ร ร	_ด ด ม	_ช _ด
_ม _ร	ม ด _ร	_ช _ช	_ม _ร	_ด _ร	_ช _ร	_ม _ม	_ด ร _
ด ด _ด							

5.1.1 ทำนองเพลงเข่งตุสา มีการใช้ระดับเสียงเพียง 5 เสียง ได้แก่ โด เร มี ซอล การใช้ระดับเสียงในทำนองเพลงมีการใช้ระดับเสียง โด เร มี ซอล เป็นเสียงหลักของทำนองเพลง โดยระดับเสียง ลา เป็นตัวทำนองเสียงประสาน ให้เกิดทำนองที่ไพเราะและมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ในการใช้ระดับเสียงของเพลงเข่งตุสาพบว่า ทำนองเพลงอยู่ใน บันไดเสียงโด

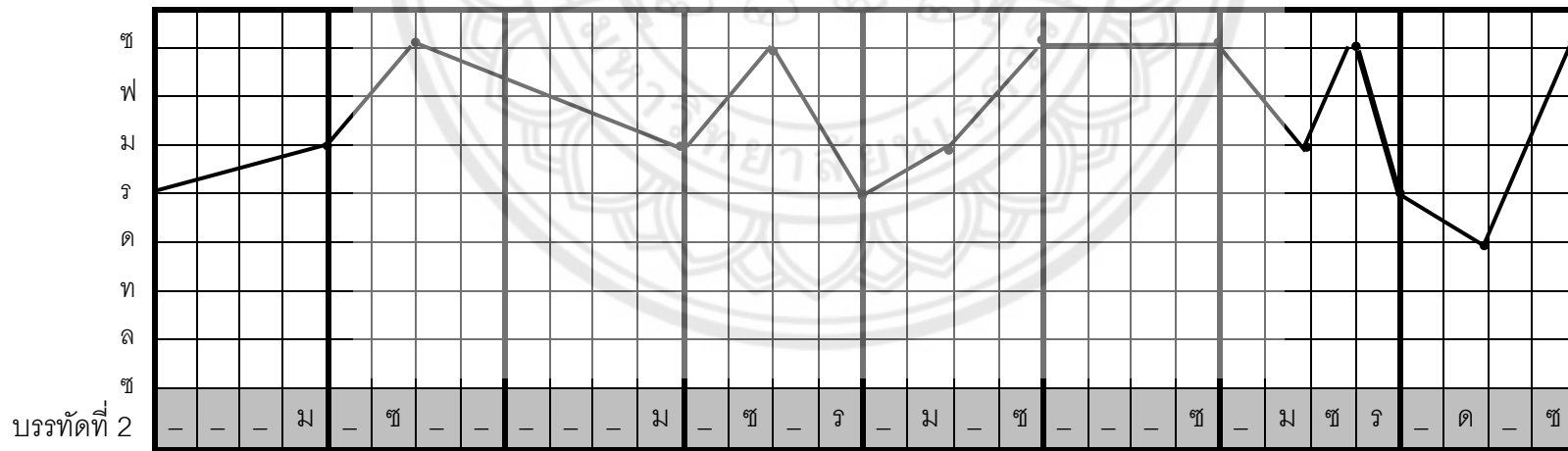
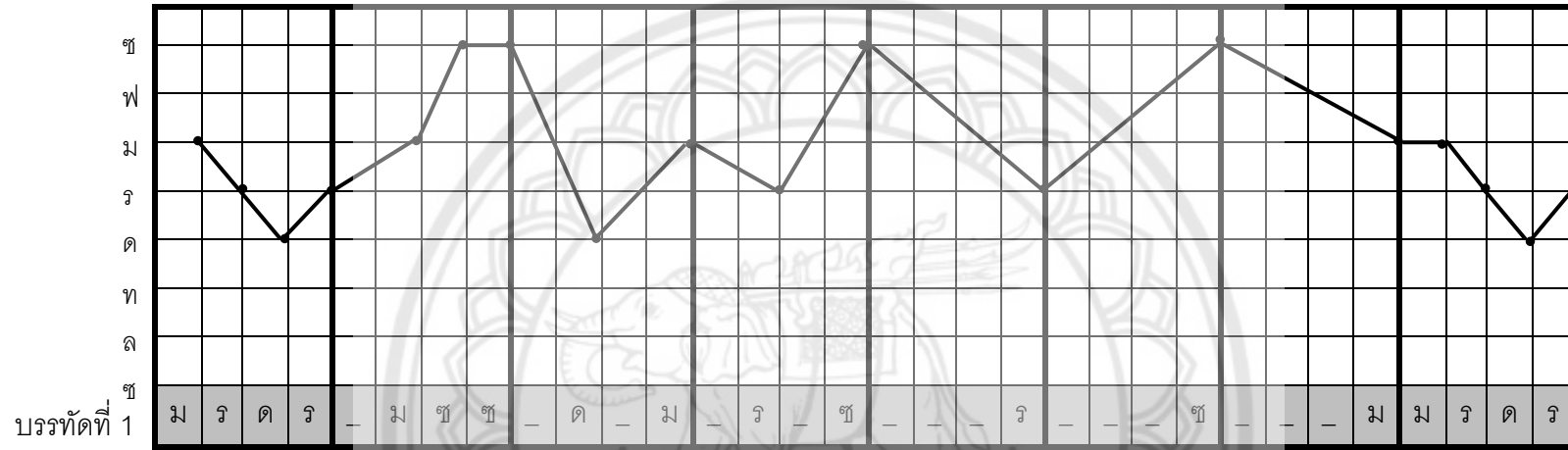
5.1.2 ช่วงเสียงของทำนองหลักเพลงเข่งตุสา อยู่ระหว่าง โด ถึง ซอล

5.1.3 เสียงหลักของวรรคเพลงหรือเสียงลูกตกใช้เสียง เร มี และ ซอล เป็นหลัก โดยการจบของทำนองเพลงจบลงที่เสียงโด

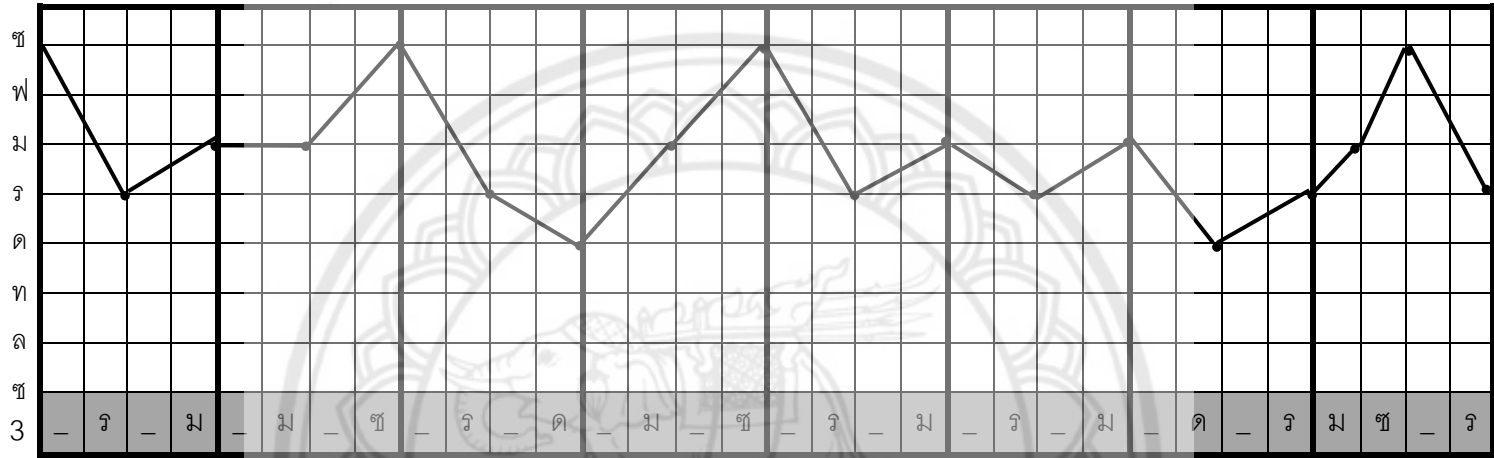
5.1.4 การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงมีลักษณะต่อเนื่อง สม่่าเสมอ ทำให้จังหวะของทำนองเพลงเป็นอัตราจังหวะปานกลาง ทำให้ลักษณะทำนองเพลงมีลักษณะเรียบๆ เป็นการถ่ายทอดความรู้สึกที่โศกเศร้า

5.1.5 ลักษณะของทำนองเพลงเป็นเพลงยาว เพราะบทพูดที่ใช้เป่าแคนมีหลายบท เป็นเพลงทำนองเดียว และมีแนวทำนองแบบประสานเสียง การเป่าแคนมีแทนคำพูดในเพลงเข่งตุสา ผู้บรรเลงมีการเพิ่มพยางค์เสียงขึ้นจาก 1 คำพูดเป็น 2-3 พยางค์เสียง (นับข้างต้นผู้ศึกษาได้ยกตัวอย่างท่อนที่หนึ่งของเพลงมาเท่านั้น)

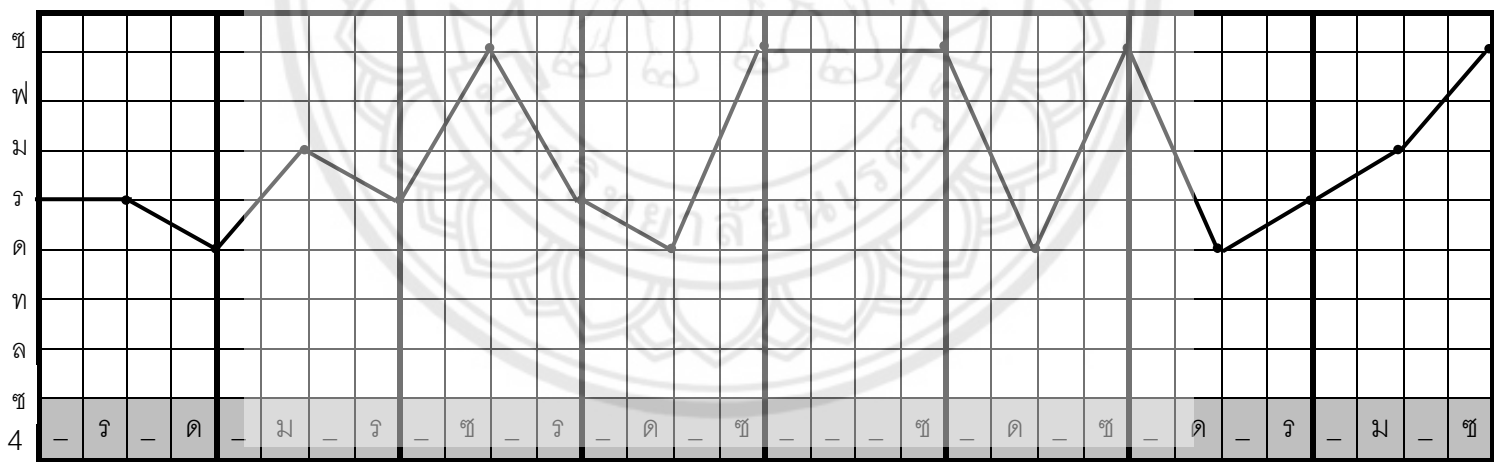
5.1.6 การเคลื่อนที่ของทำนอง เพลง เริงตุสลา

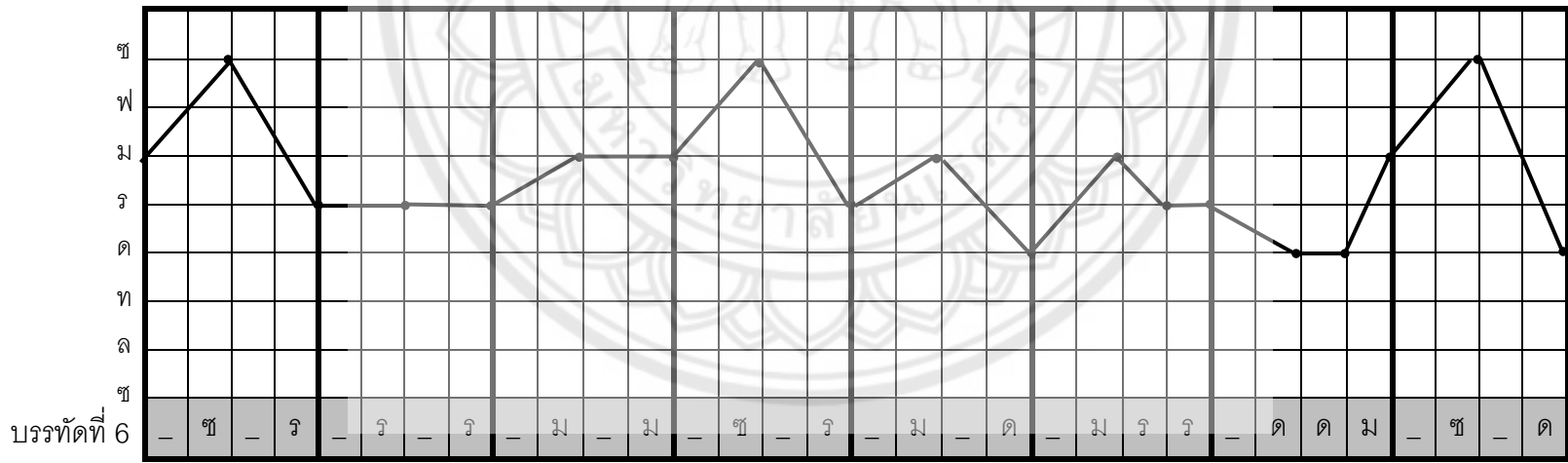
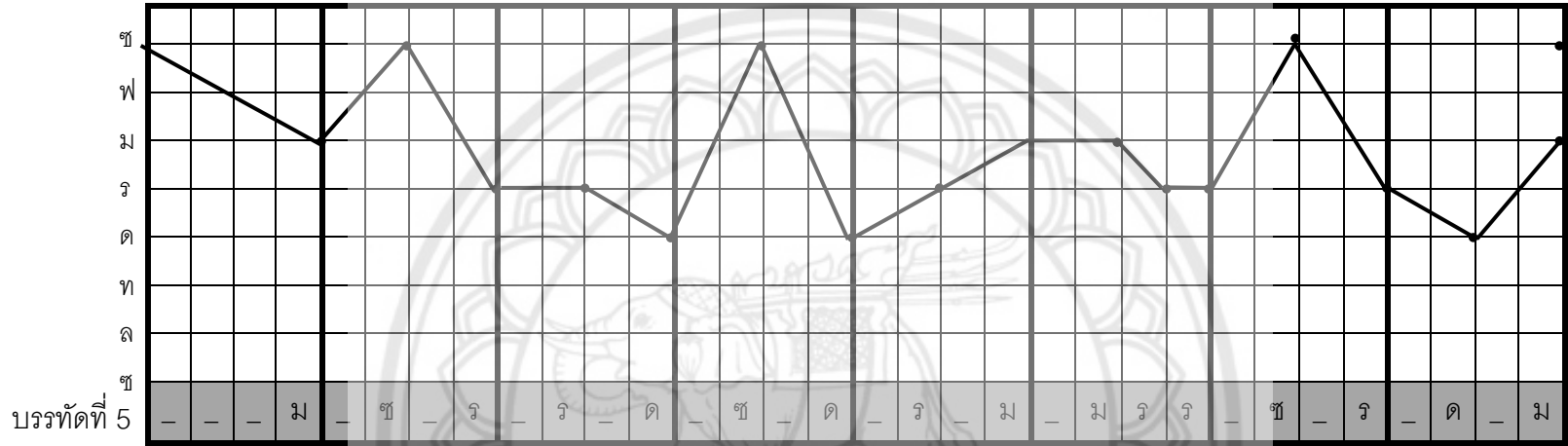

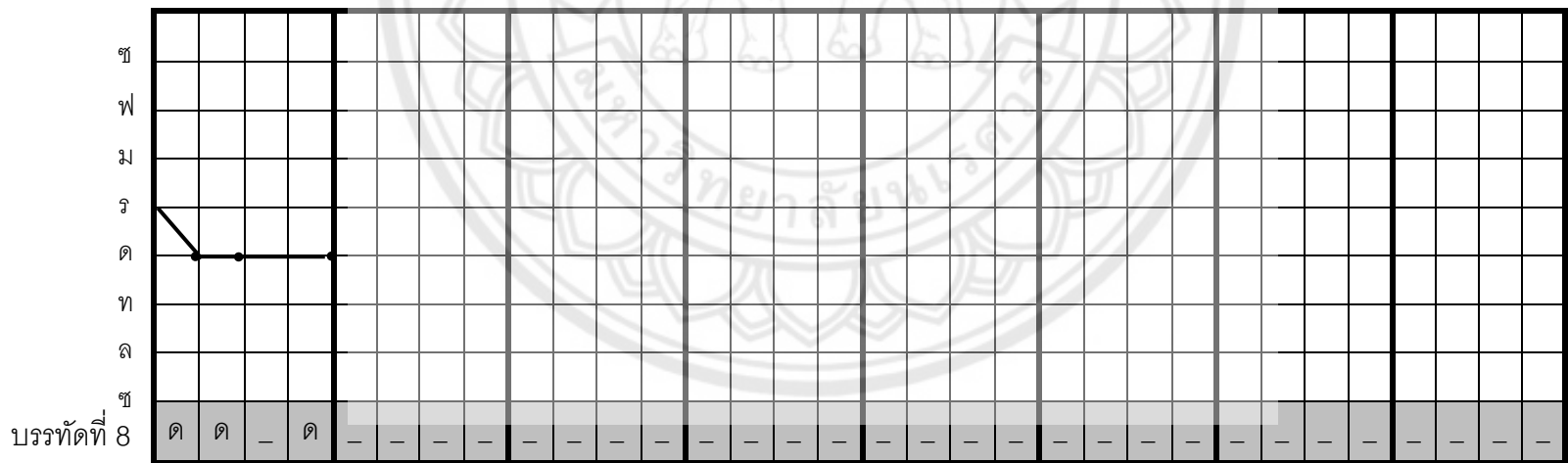
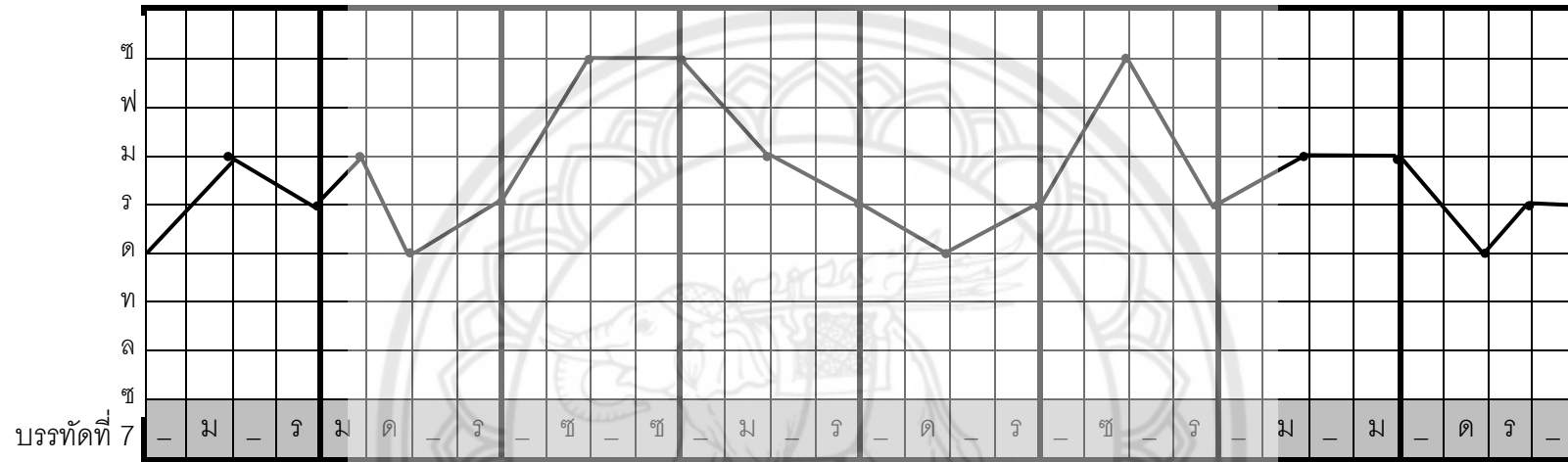
บรรทัดที่ 3

บรรทัดที่ 4

5.2 เพลงเซ่งเจ๋หน่ง

ม ร ด ร	_ม ช ช	_ด _ม	_ร _ช	___ร	___ช	___ม	มรดร
___ม	_ช __	___ม	_ช _ร	_ม _ด	_ร มช	___ร	_ร _ม
_ด _ม	_ร _ช	_ม _ม	_ร _ร	_ม _ด	_ร มช	_ม _ด	_ม _ด
_ช _ม	_ช _ร	_ม _ช	_ม _ด	_ม _ร	_ช _ม	_ร _ด	_ม _ร
_ม _ร	_ร __	_ม _ช	_ร _ช	_ม _ด	_ร _ช	_ช _ม	_ร _ด
_ม _ร	มช _ม	_ม _ร	_ร _ด	_ด _ร	มช _ม	_ด _ม	_ช _ม
_ด _ร	_ช _ร	_ม _ช	_ม _ด	_ม _ร	_ช _ม	_ร _ด	_ม _ร
_ร _ร	ดร __	ด ด _ด	___ม	ร ดร	_ด _ด	_ม _ด	_ร ด ด
_ม __							

5.2.1 ทำนองเพลงเซ่งเจ๋หน่ง มีการใช้ระดับเสียงเพียง 5 เสียง ได้แก่ โด เร มี ซอล การใช้ระดับเสียงในทำนองเพลงมีการใช้ระดับเสียง โด เร มี ซอล เป็นเสียงหลักของทำนองเพลง โดยระดับเสียง ลา เป็นตัวทำนองเสียงประสาน ให้เกิดทำนองที่ไพเราะและมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ในการใช้ระดับเสียงของเพลงเซ่งเจ๋หน่งพบว่า ทำนองเพลงอยู่ใน บันไดเสียงโด

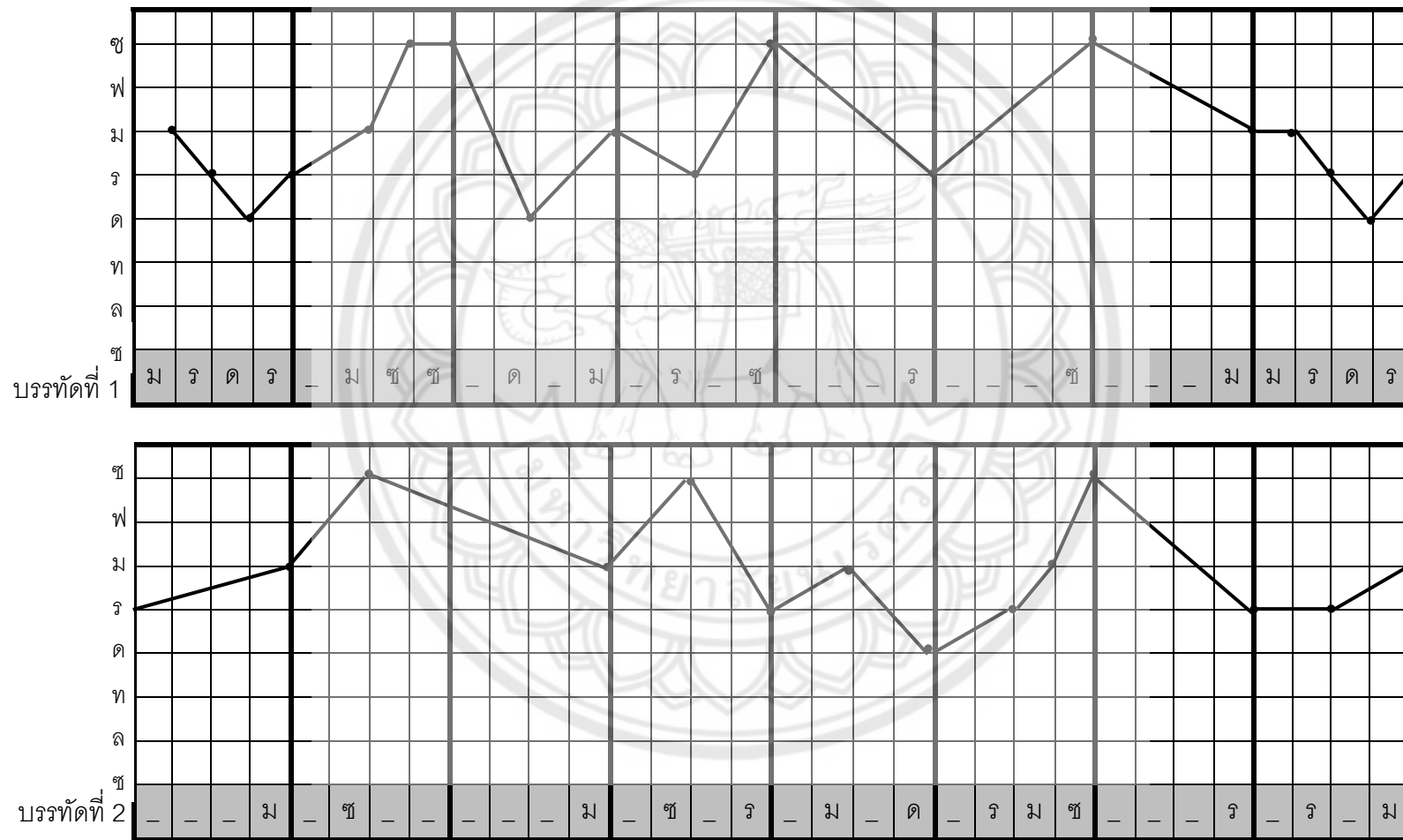
5.2.2 ช่วงเสียงของทำนองหลักเพลงเซ่งเจ๋หน่ง อยู่ระหว่าง โด ถึง ซอล

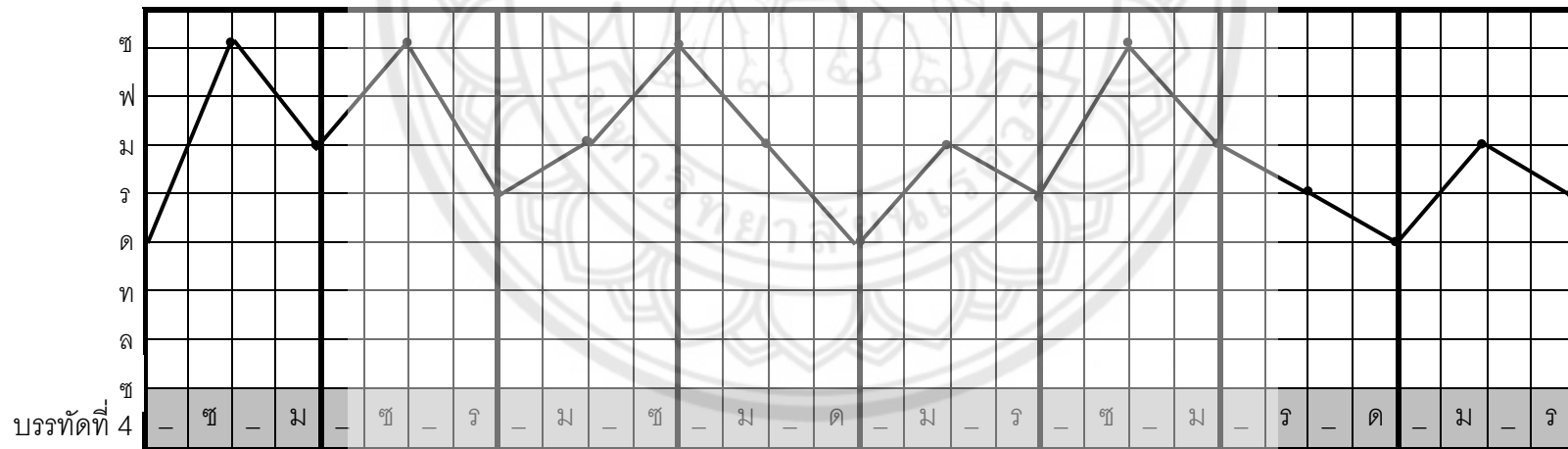
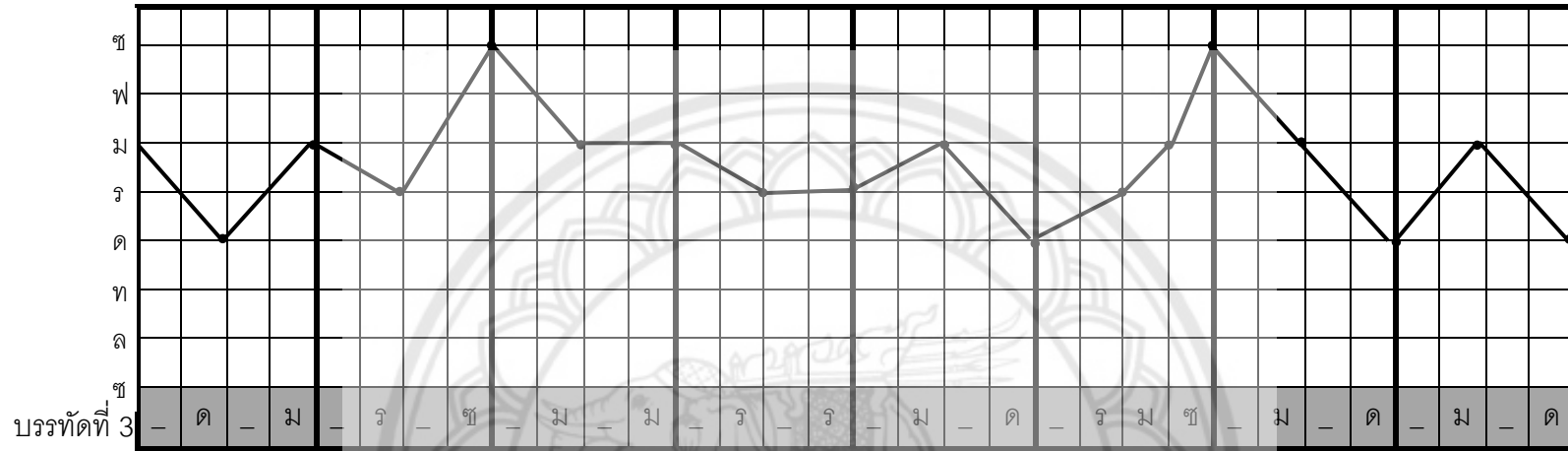
5.2.3 เสียงหลักของวรรคเพลงหรือเสียงลูกตกที่ใช้เสียง เร มี และ ซอล เป็นหลัก โดยการจบของทำนองเพลงจบลงที่เสียงมี

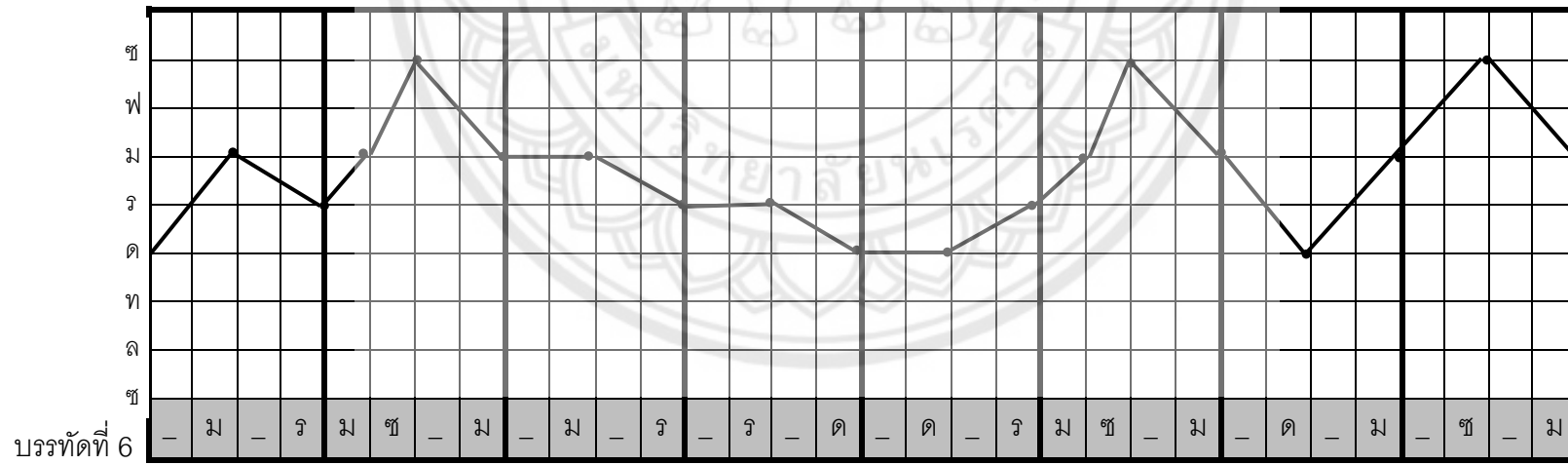
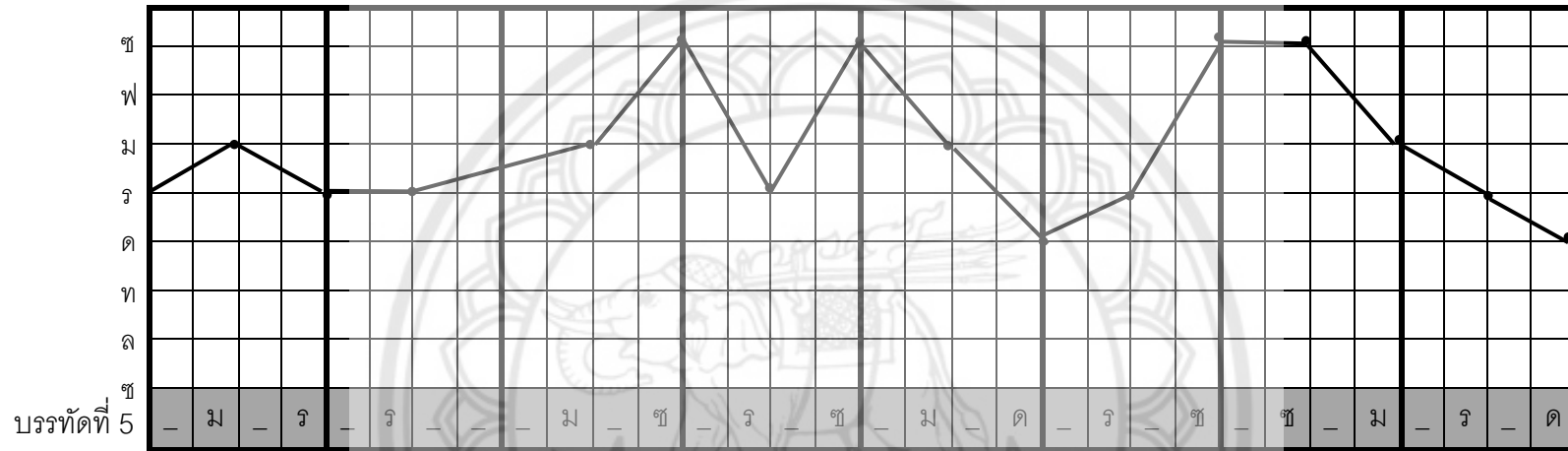
5.2.4 การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงมีลักษณะต่อเนื่อง สม่่าเสมอ ทำให้จังหวะของทำนองเพลงเป็นอัตราจังหวะปานกลาง ทำให้ลักษณะทำนองเพลงมีลักษณะเรียบๆ เป็นการถ่ายทอดความรู้สึกเศร้า

5.2.5 ลักษณะของทำนองเพลงเป็นเพลงยาว เพราะบทพูดที่ใช้เป่าแคนมีหลายบท เป็นเพลงทำนองเดี่ยว และมีแนวทำนองแบบประสานเสียง การเป่าแคนมีแทนคำพูดในเพลงเซ่งเจ๋หน่ง ผู้บรรเลงมีการเพิ่มพยางค์เสียงขึ้นจาก 1 คำพูดเป็น 2-3 พยางค์เสียง (นับข้างต้นผู้ศึกษาได้ยกตัวอย่างท่อนที่หนึ่งของเพลงมาเท่านั้น)

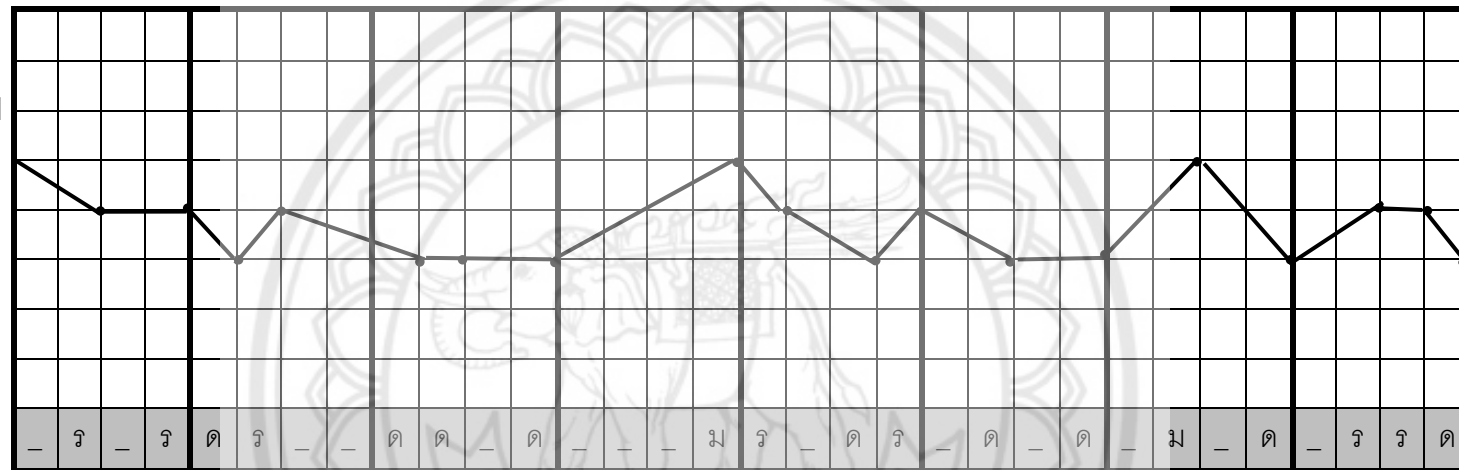
5.2.6 การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงเม่งเจหน่ง

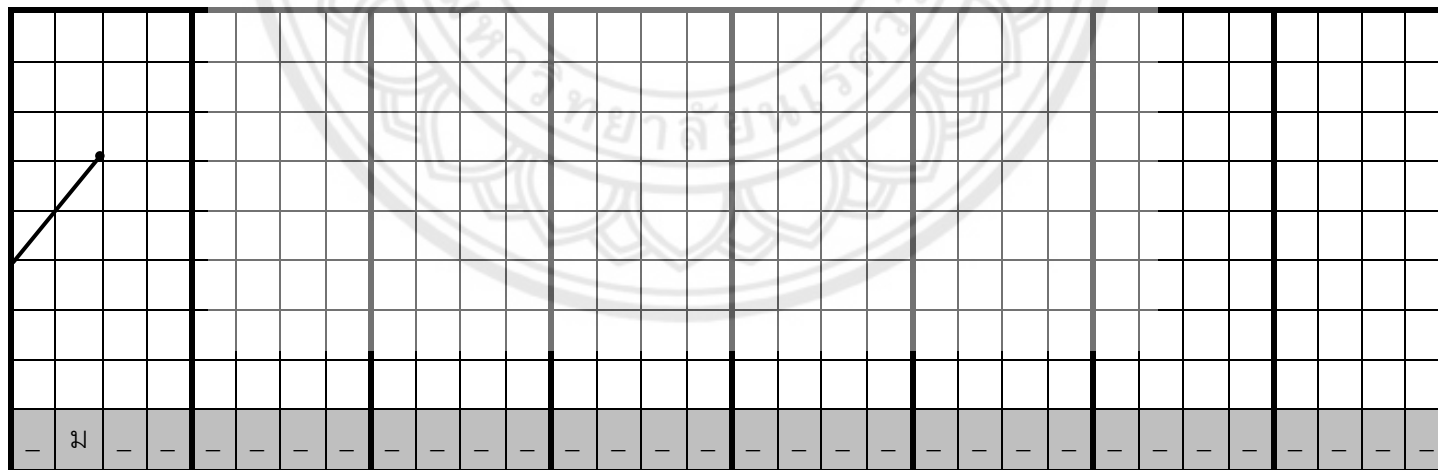

บรรทัดที่ 7

บรรทัดที่ 8

5.3 เพลงจ้อเจี้ย

ม ร ด ร	_ม ฑ ฑ	_ด _ม	_ร ฑ	___ร	___ฑ	___ด	_ม _ร
___ด	_ร ม ด	_ด _ร	_ด _ม	_ร _ด	_ร _ม	_ด _ร	_ร _ด
_ม ฑ	_ด _ม	_ร ม ด	_ม ฑ	___ฑ	_ด _ร	ม ด _ร	_ม ฑ
_ร _ด	_ม ฑ	___ม	_ร ฑ	_ม _ด	_ร _ด	_ม _ม	_ร _ม
ร ด _ร	_____	_ด _ร	_ด _ล	_ด ฑ	_ด _ม	_ร ด ฑ	___ด
_ร ม ฑ	___ด	_ร _ด	_ม ฑ	_ม _ร	_ม _ร	ม ร ด ร	ด ด _ด
_____	_ม _ร	ม ร ด ร	ด ด _ม	_____	_ร _ร	ด ด _ม	_ม _ม
_ด ร ด	_ร _ม	_ร _ม	_ฑ _ร	_ด _ด	_ม _ร	ด ร _ม	_ร _ด
_ม ฑ							

5.3.1 ทำนองเพลงจ้อเจี้ย มีการใช้ระดับเสียงเพียง 5 เสียง ได้แก่ โด เร มี ซอล การใช้ระดับเสียงในทำนองเพลงเพลงมีการใช้ระดับเสียง โด เร มี ซอล เป็นเสียงหลักของทำนองเพลง โดยระดับเสียง ลา เป็นตัวทำนองเสียงประสาน ให้เกิดทำนองที่ไพเราะและมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ในการใช้ระดับเสียงของเพลงแข่งจ้อเจี้ยพบว่า ทำนองเพลงอยู่ใน บันไดเสียงโด

5.3.2 ช่วงเสียงของทำนองหลักเพลงแข่งจ้อเจี้ย อยู่ระหว่าง โด ถึง ซอล

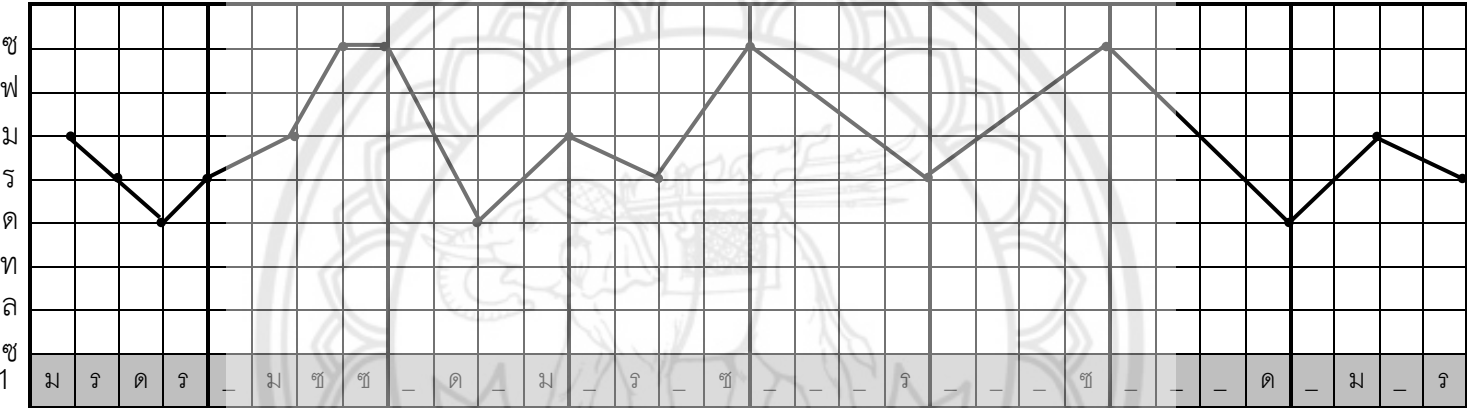
5.3.3 เสียงหลักของวรรณคดีเพลงหรือเสียงลูกตกใช้เสียง เร มี และ ซอล เป็นหลัก โดยการจบของทำนองเพลงจบลงที่เสียงซอล

5.3.4 การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงมีลักษณะต่อเนื่อง สม่่าเสมอ ทำให้จังหวะของทำนองเพลงเป็นอัตราจังหวะปานกลาง เป็นการบรรเลงแบบเรื่อยๆ ลักษณะทำนองเพลงมีลักษณะเรียบง่าย

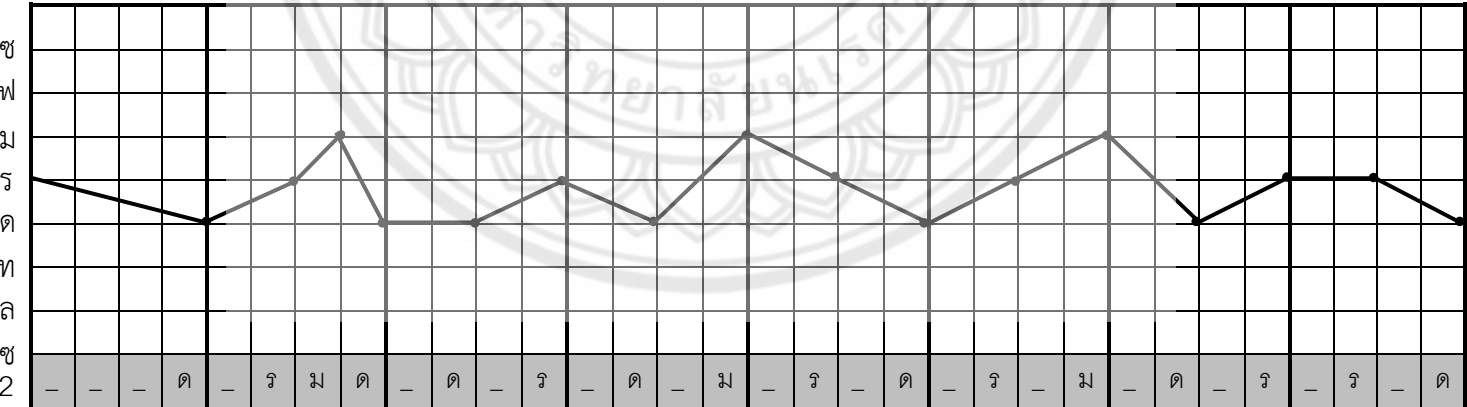
5.3.5 ลักษณะของทำนองเพลงเป็นเพลงยาว เพราะบทพูดที่ใช้เป่าแคนมีหลายบท เป็นเพลงทำนองเดียว และมีแนวทำนองแบบประสานเสียง การเป่าแคนมีแทนคำพูดในเพลงแข่งจ้อเจี้ย ผู้บรรเลงมีการเพิ่มพยางค์เสียงขึ้นจาก 1 คำพูดเป็น 2-3 พยางค์เสียง (นับข้างต้นผู้ศึกษาได้ยกตัวอย่างท่อนที่หนึ่งของเพลงมาเท่านั้น)

5.3.6 การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงจ้อเจี้ยว

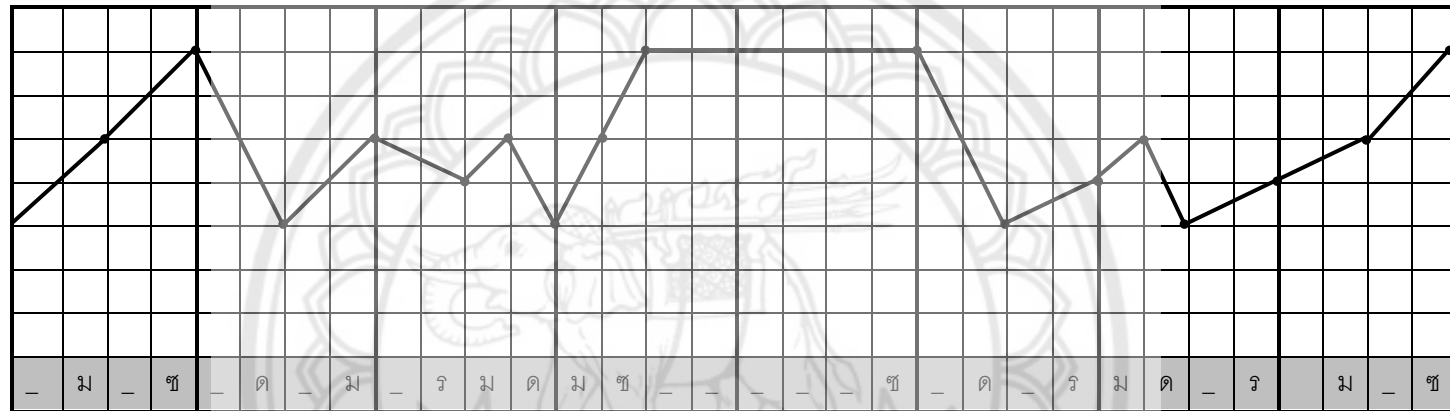
บรวรทัดที่ 1

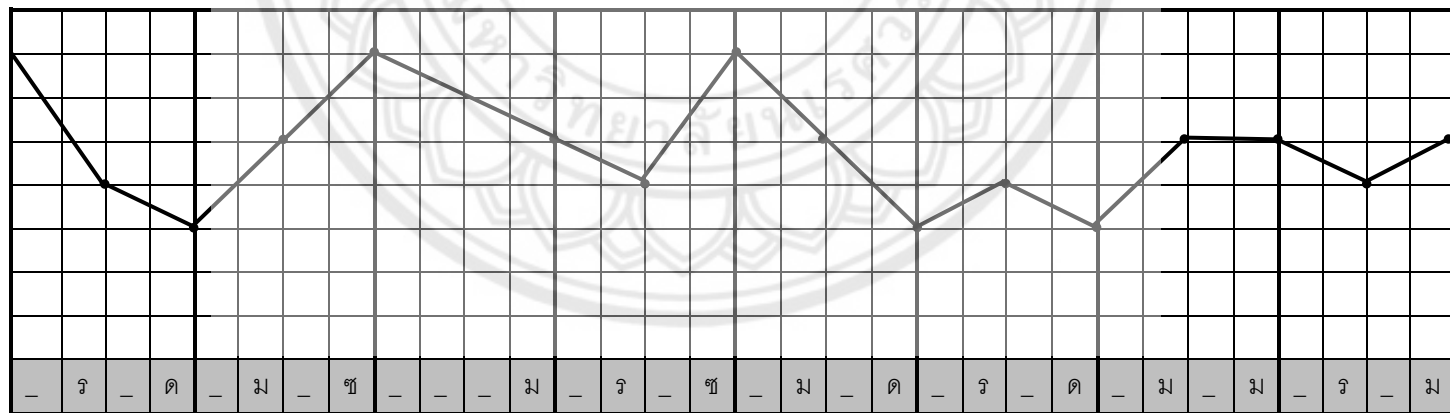
บรวรทัดที่ 2

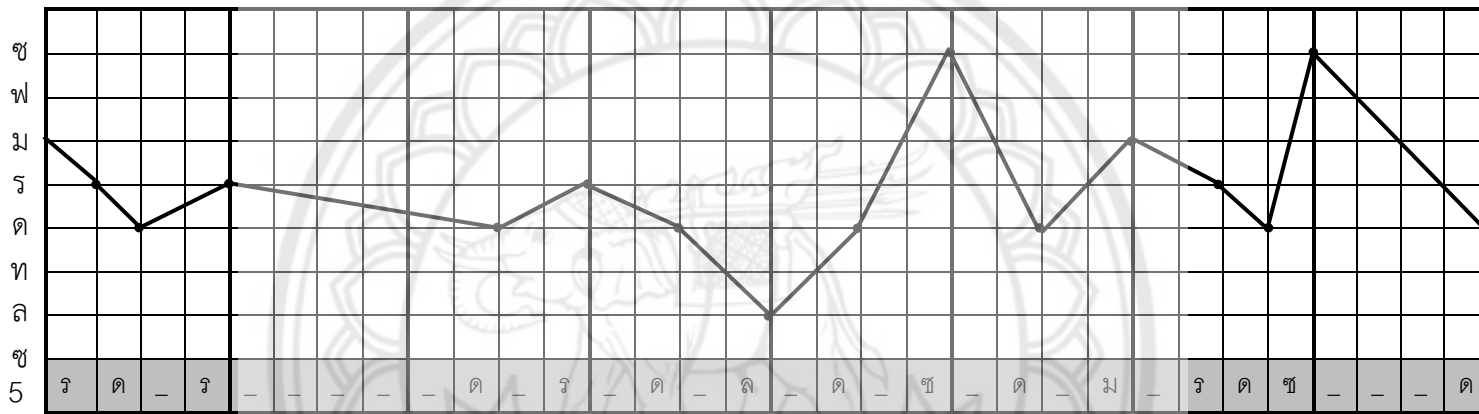
บรรทัดที่ 3

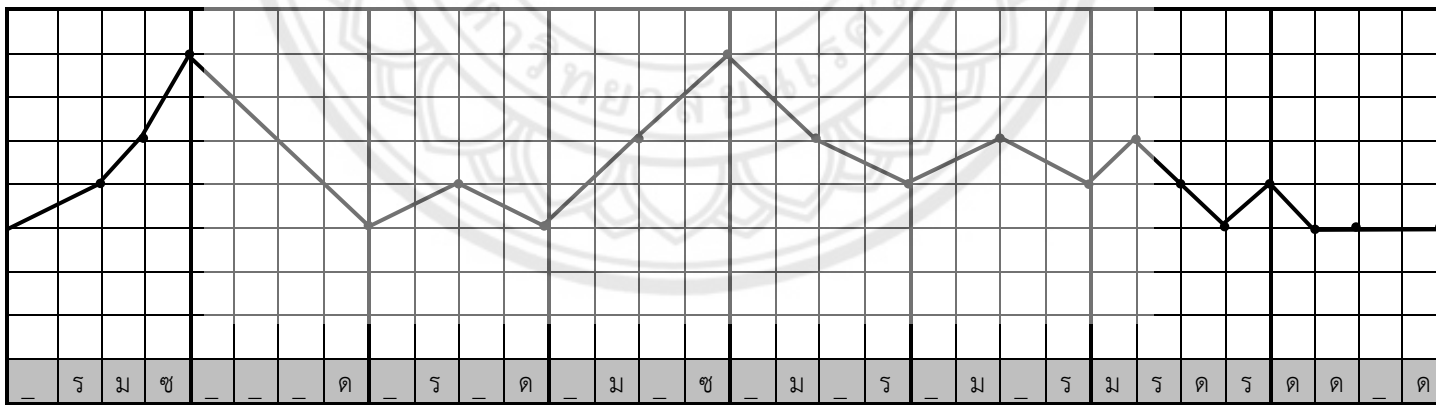
บรรทัดที่ 4

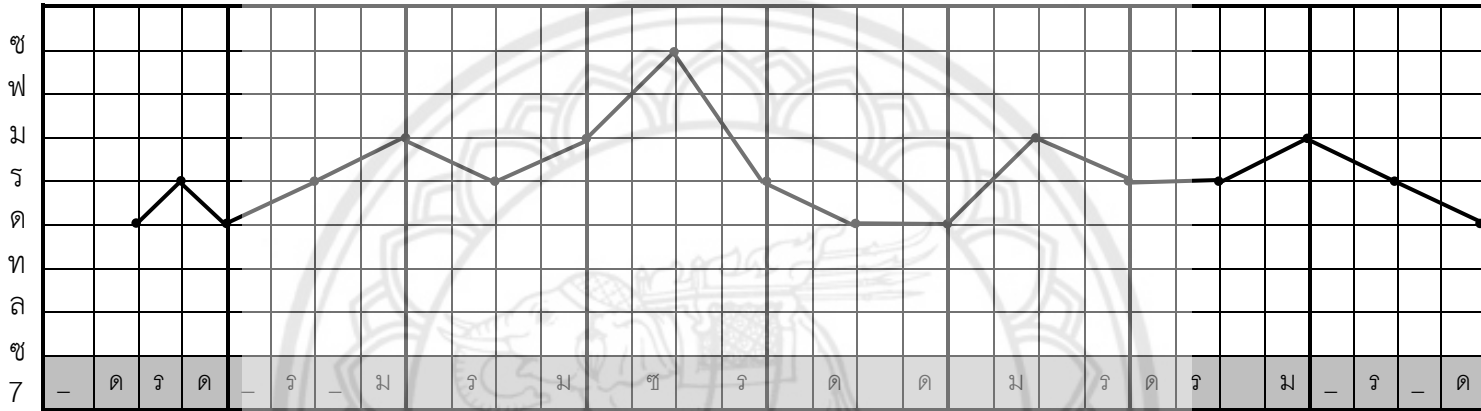
บรรทัดที่ 5

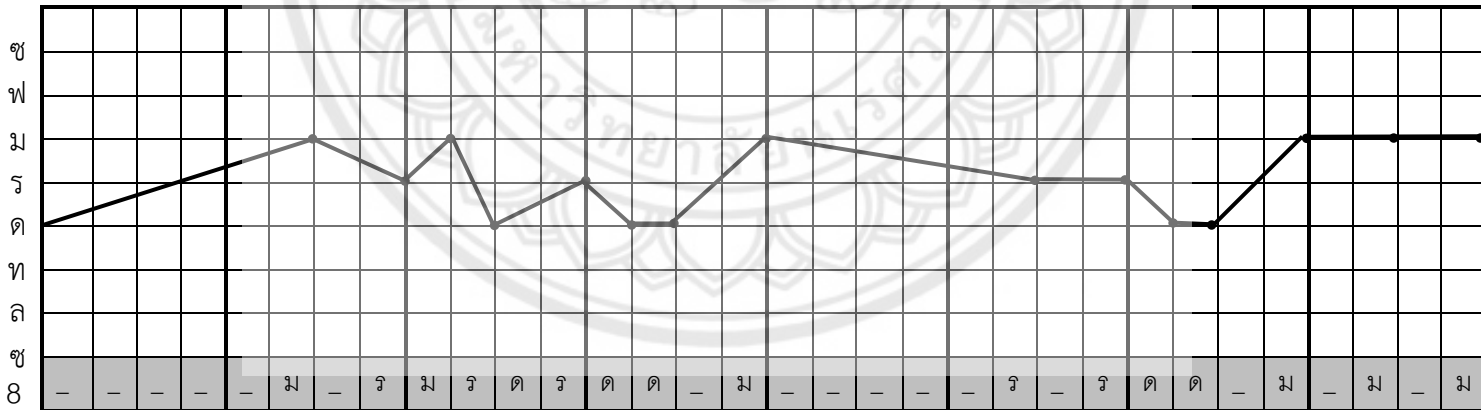
บรรทัดที่ 6

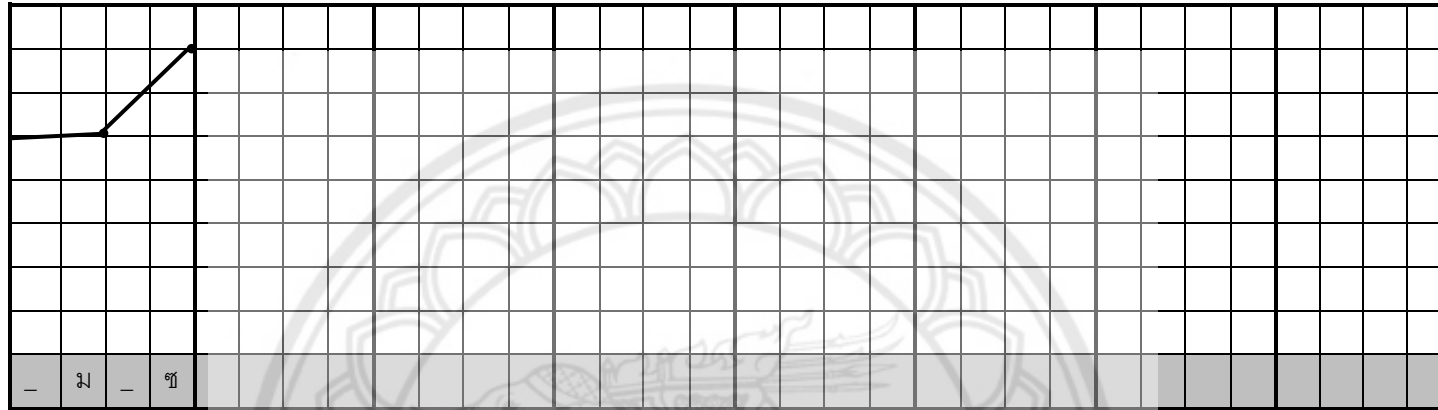
บรรทัดที่ 7

บรรทัดที่ 8

บรรทัดที่ 9

5.4 เพลง เฆ่่งฉ่าย

ม ร ด ร	_ม_ช_ช	_ด_ม	_ร_ช	___ร	_ร_ด	_ร_ม_ด	_ม_ช
___ร	_ม_ร	_ด_ร	ม_ด_ร	_ม_ช	_ด_ม	_ช_	_ช_ร
_ด_ร	_ช_ม	ร_ช_ร	_ช_ช	_ร_ร	ร_ร_ด	_ม_ช	___ร
_ร_ม_ด	_ร_ม	_ม_ร_ร	ม_ด_ม	_ม_ร_ด	_ม_ช	___ร	_ม_ม
_ช_ร	_ม_ม	ร_ด_ม	_ช_	_ช_ร	_ม_ร	_ด_ช	_ด_ช
_ม_ม	ร_ร_ด	_ม_ช	_ด_ม	ร_ด_ม	_ด_ม	_ร_ด_ม	_ร_
_ร_ด	_ล_ช	_ด_ร_ร	_ล_ม	_ด_ร	_ช_ม	ร_ม_ร	_ด_ม
ร_ด_ช	_ม_ด	_ม_ร	_ร_ด	_ม_ช	___ช	_ด_ม	ร_ด_ช
_ด_ร	_ม_ม	_ม_ร_ด_ร	__ด_ด	_ด_			

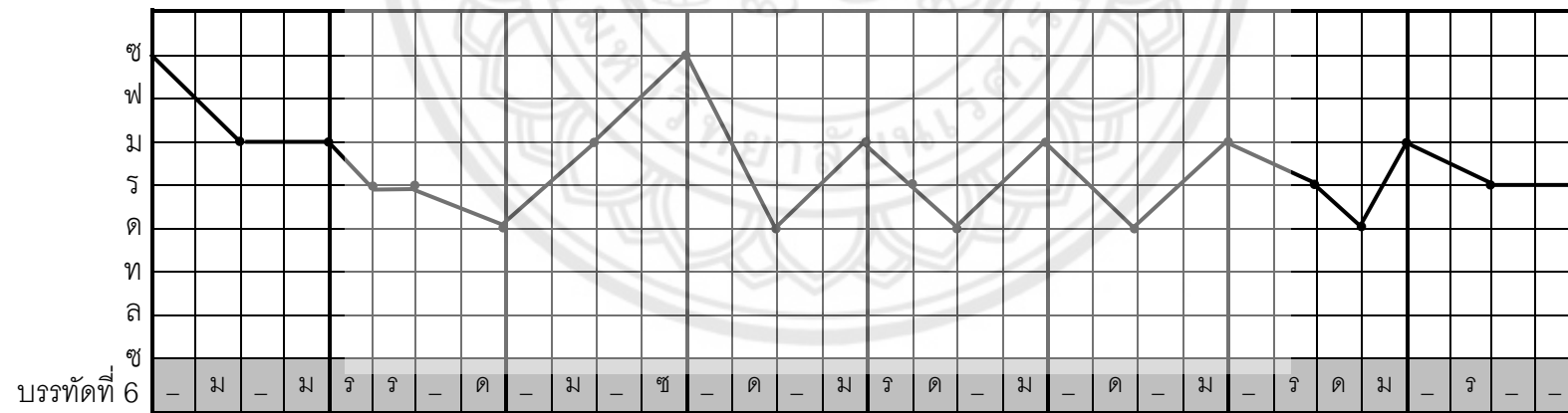
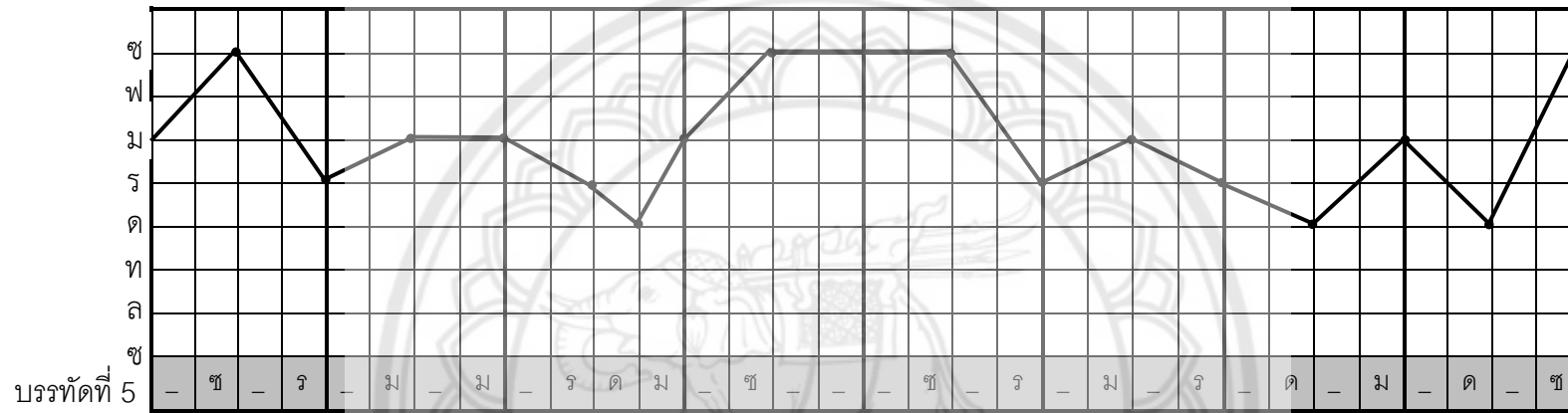
5.4.1 ทำนองเพลงเฆ่่งฉ่าย มีการใช้ระดับเสียงเพียง 4 เสียง ได้แก่ โด เร มี ซอล ลา การใช้ระดับเสียงในทำนองเพลงเฆ่่งฉ่ายมีการใช้ระดับเสียง โด เร มี เป็นเสียงหลักของทำนองเพลง โดยระดับเสียง ซอล และ ลา เป็นการใช้เสียงให้เกิดทำนองที่ไพเราะและมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น เสียงซอลในเพลงเฆ่่งฉ่ายมีทั้งเสียงซอลสูงและซอลต่ำ ในการใช้ระดับเสียงของเพลงเฆ่่งฉ่ายพบว่าทำนองเพลงอยู่ในบันไดเสียงโด

5.4.2 ช่วงเสียงของทำนองเพลงเฆ่่งฉ่าย อยู่ระหว่าง โด ถึง ลา

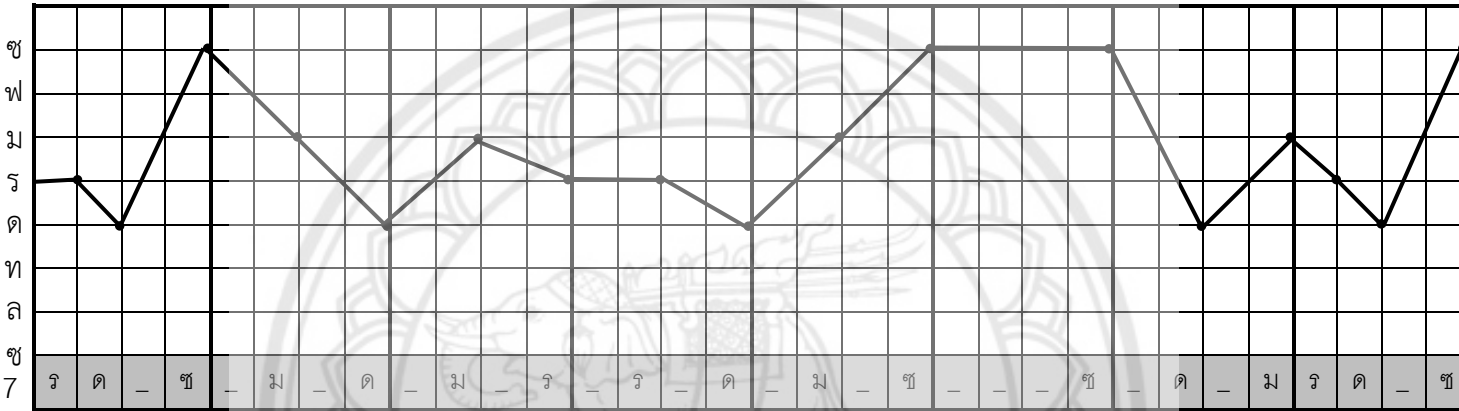
5.4.3 เสียงหลักของวรรคเพลงหรือเสียงลูกตกใช้เสียง เร มี และ ซอล เป็นหลัก โดยการจบของทำนองเพลงจบลงที่เสียงโด

5.4.4 การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงมีลักษณะต่อเนื่อง สม่่าเสมอ ทำให้จังหวะของทำนองเพลงเป็นอัตราจังหวะปานกลาง ทำให้ลักษณะทำนองเพลงมีลักษณะเรียบๆ เป็นการถ่ายทอดความรู้สึกที่โศกเศร้า

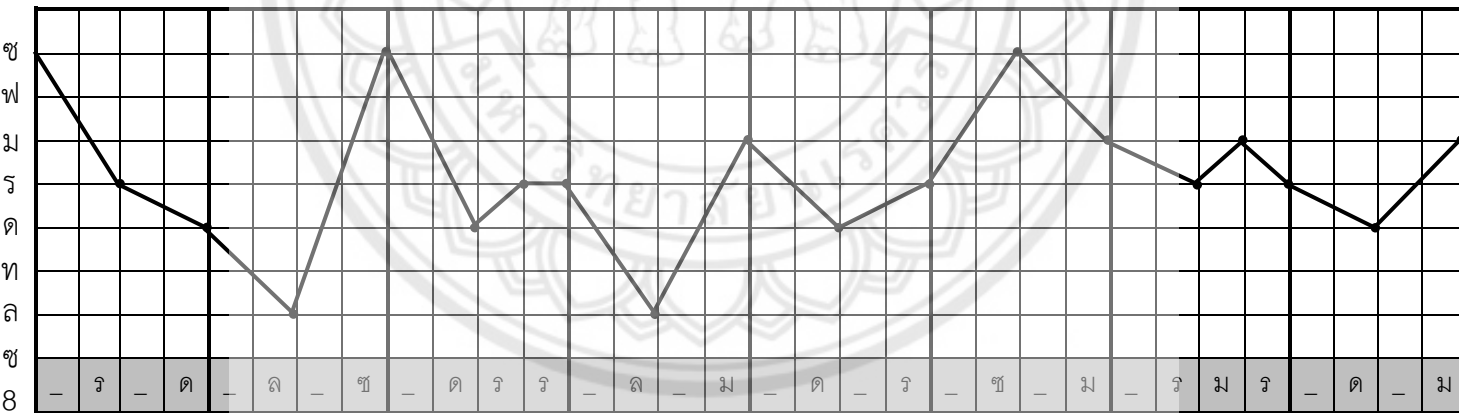
5.4.5 ลักษณะของทำนองเพลงเป็นเพลงสั้นๆ เมื่อบรรเลงจบจะใช้วิธีการบรรเลงซ้ำหลายๆเที่ยว ตามรูปแบบของพิธีกรรม แต่ผู้บรรเลงจะต้องบรรเลงเพลงทำนองก่อนถึงจะกลับไปเล่นในเที่ยวใหม่ได้ การบรรเลงต้องยึดจารีตของพิธีกรรมเป็นหลัก การเป่าแคนม้งแทนคำพูดในเพลงเฆ่่งฉ่าย ผู้บรรเลงมีการเพิ่มพยางค์เสียงขึ้นจาก 1 คำพูดเป็น 2-3 พยางค์เสียง ลักษณะเพลงดังกล่าวมีความสอดคล้องกับเพลงพื้นบ้านโดยทั่วไปคือ เป็นเพลงที่มีทำนองท่อนเดียว

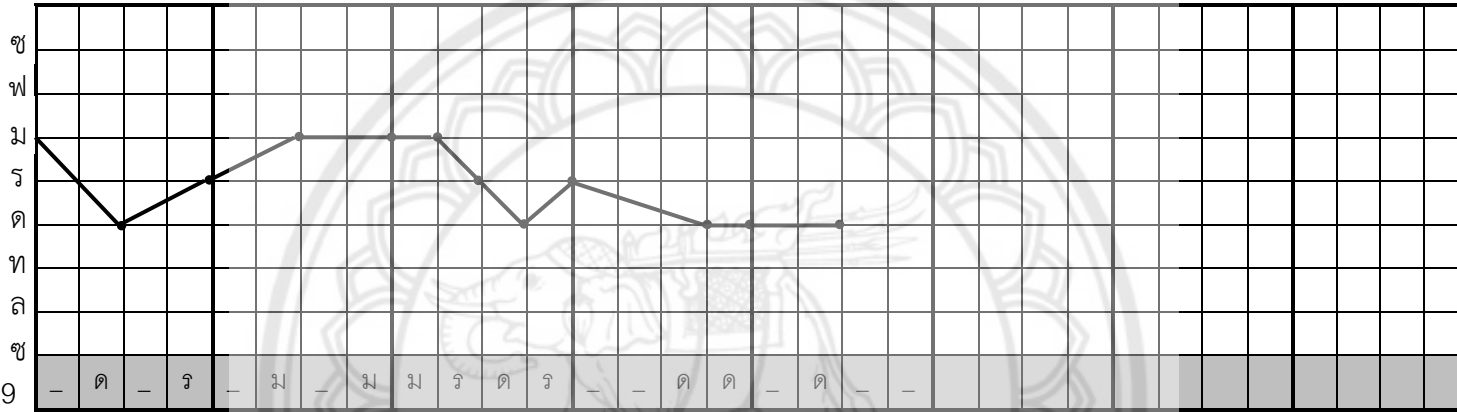
บวรดัดที่ 7

บวรดัดที่ 8

บรรทัดที่ 9

5.5 เพลง เฆ่่งซู่

ม ร ด ร	_ม ซ ซ	_ด _ม	_ร _ซ	___ร	_ร _ด	_ร ม ด	_ม _ร
___ม	_ม _ร	_ด _ร	ม ด _ร	_ม __	_ซ _ร	_ด _ร	_ซ _ม
ร ซ _ร	_ซ _ซ	_ร _ร	ร ร _ด	_ม _ซ	___ร	_ร ม ด	_ร _ม
_ม ร ร	ม ด _ม	_ม ร ด	_ม _ซ	___ร	_ม _ม	_ซ _ร	_ม _ม
ร ด _ม	_ซ _	_ซ _ร	_ม _ร	_ด _ซ	_ด _ซ	_ม _ม	ร ร _ด
_ม _ซ	_ด _ม	ร ด _ม	_ด _ม	_ร ด ม	_ร _	_ร _ด	_ล _ซ
_ด ร ร	_ล _ม	_ด _ร	_ซ _ม	ร ม _ร	_ด _ม	ร ด _ซ	_ม _ด
_ม _ร	_ร _ด	_ม _ซ	___ซ	_ด _ม	ร ด _ซ	_ด _ร	_ม _ม
_ม ร ด ร	__ด ด	_ด _					

5.5.1 ทำนองเพลงเฆ่่งซู่ มีการใช้ระดับเสียงเพียง 5 เสียง ได้แก่ โด เร มี ซอล ลา การใช้ระดับเสียงในทำนองเพลงเฆ่่งซู่มีการใช้ระดับเสียง โด เร มี ซอล เป็นเสียงหลักของทำนองซอล เป็นเสียงหลักของทำนองเพลง โดยระดับเสียง ลา เป็นตัวทำนองเสียงประสาน ทำให้เสียงให้เกิดทำนองที่ไพเราะและมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น เสียงซอลในเพลงเฆ่่งซู่มีทั้งเสียงซอลสูงและซอลต่ำ ในการใช้ระดับเสียงของเพลงเฆ่่งซู่พบว่า ทำนองเพลงอยู่ใน บันไดเสียงโด

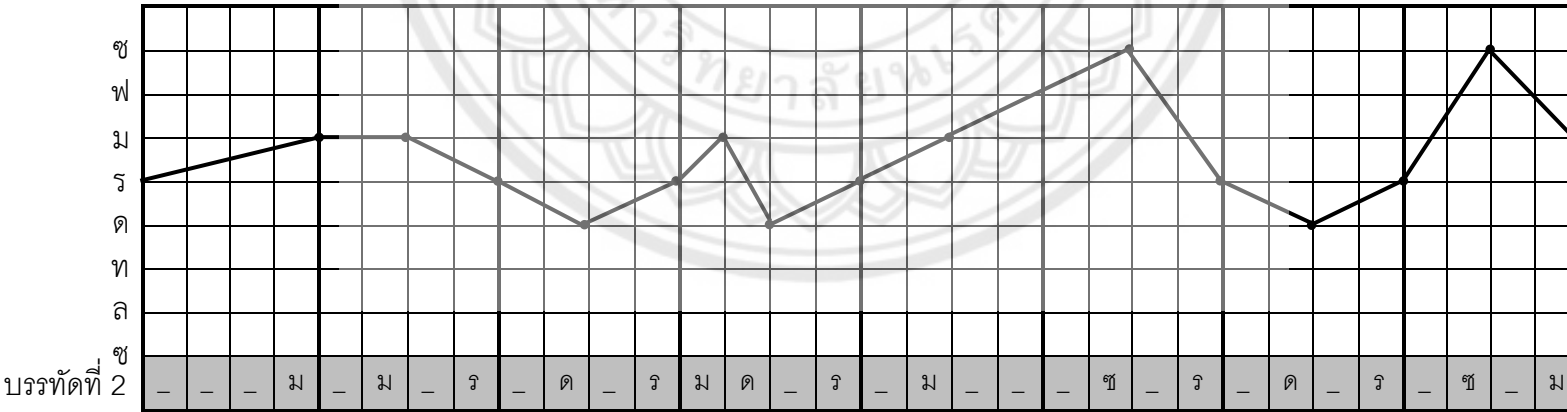
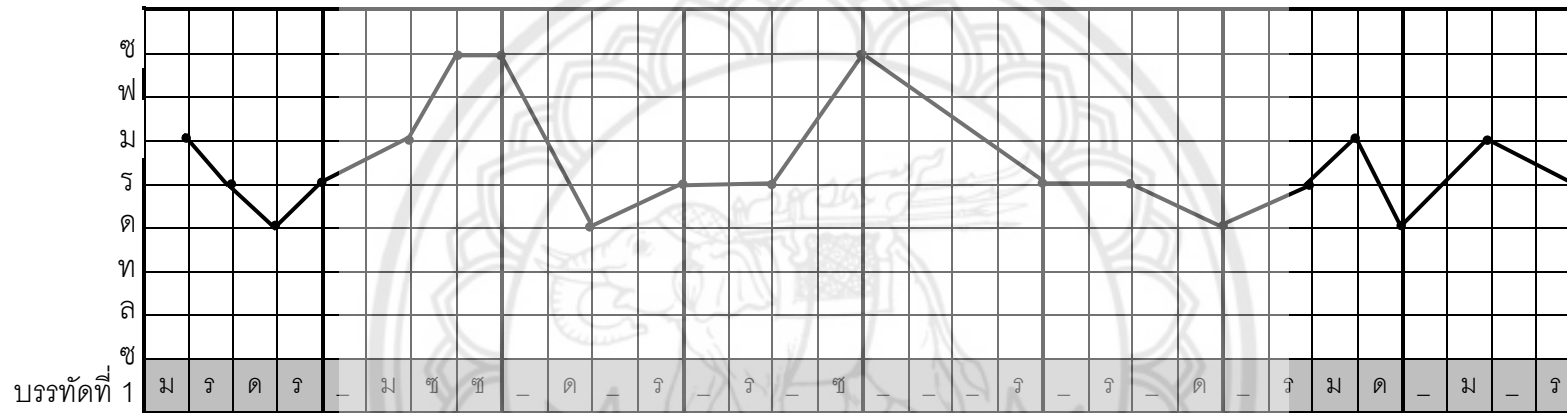
5.5.2 ช่วงเสียงของทำนองเพลงเฆ่่งซู่ อยู่ระหว่าง โด ถึง ลา

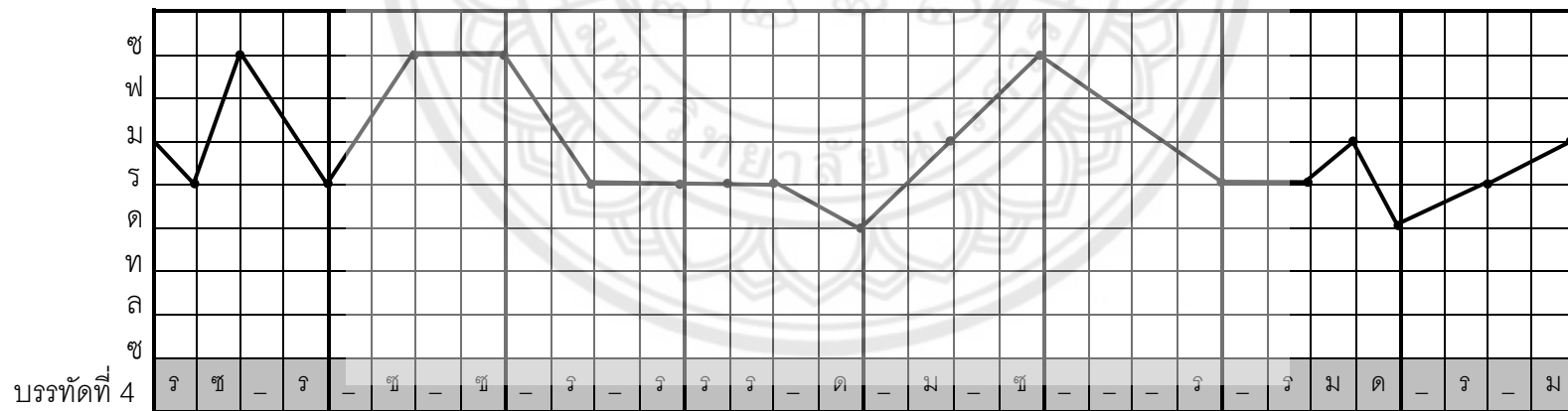
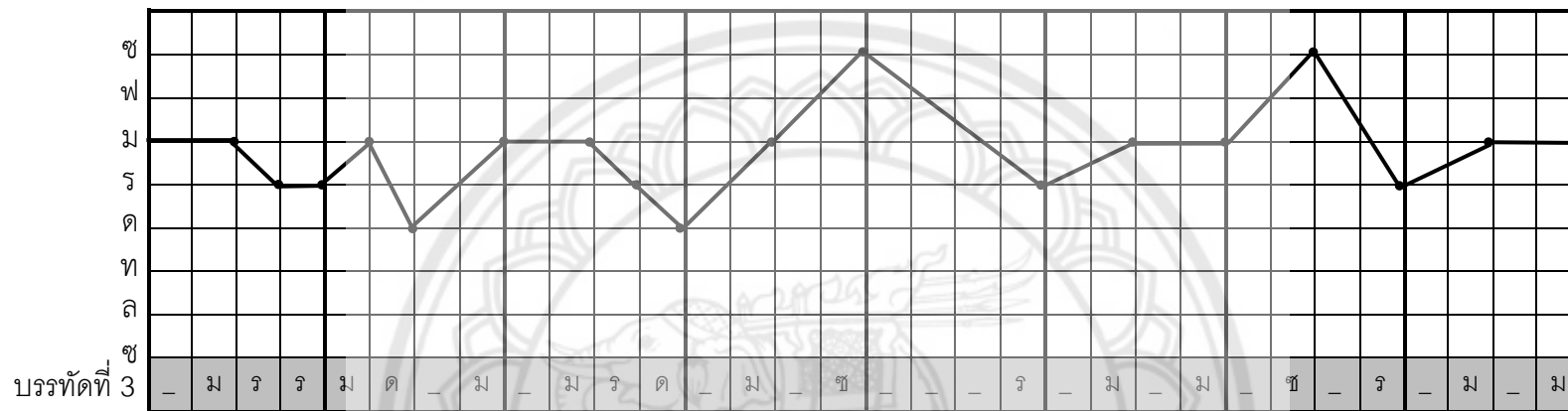
5.5.3 เสียงหลักของวรรคเพลงหรือเสียงลูกตกที่ใช้เสียงโด เร มี ซอล เป็นหลัก โดยการจบของทำนองเพลงจบลงที่เสียงโด

5.5.4 การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงมีลักษณะต่อเนื่อง สม่่าเสมอ ทำให้จังหวะของทำนองเพลงเป็นอัตราจังหวะปานกลาง ทำให้ลักษณะทำนองเพลงมีลักษณะเรียบๆ เป็นการถ่ายทอดความรู้สึกที่โศกเศร้า

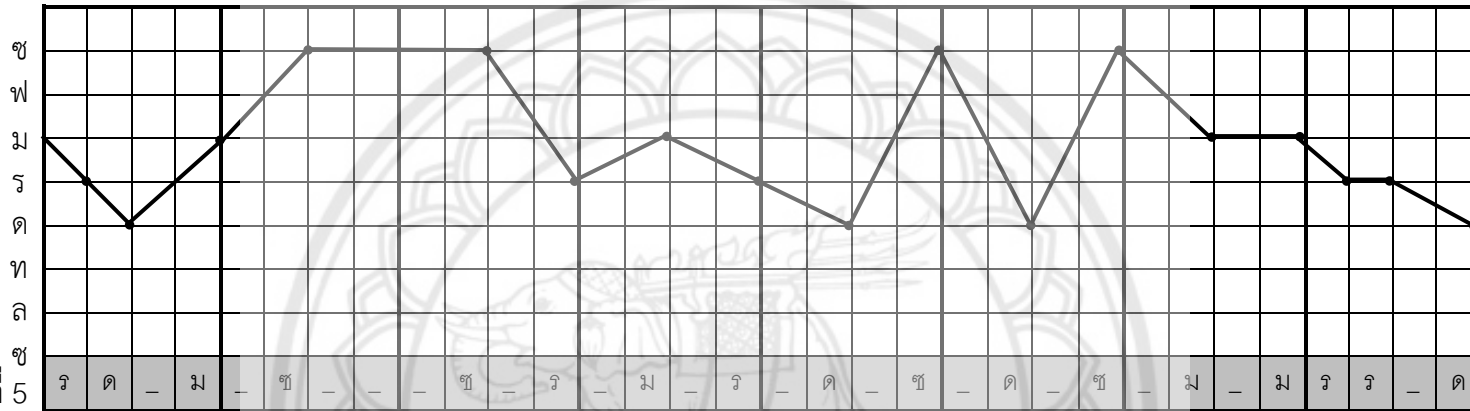
5.5.5 ลักษณะของทำนองเพลงเป็นเพลงสั้นๆ เมื่อบรรเลงจบจะใช้วิธีการบรรเลงซ้ำหลายๆเที่ยว ตามรูปแบบของพิธีกรรม แต่ผู้บรรเลงจะต้องบรรเลงเพลงทำนองก่อนถึงจะกลับไปเล่นในเที่ยวใหม่ได้ การบรรเลงต้องยึดจารีตของพิธีกรรมเป็นหลัก การเป่าแคนม้งแทนคำพูดในเพลงเฆ่่งซู่ ผู้บรรเลงมีการเพิ่มพยางค์เสียงขึ้นจาก 1 คำพูดเป็น 2-3 พยางค์เสียง ลักษณะเพลงดังกล่าวมีความสอดคล้องกับเพลงพื้นบ้านโดยทั่วไปคือ เป็นเพลงที่มีทำนองท่อนเดียว

5.5.6 การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงเม่งซู่

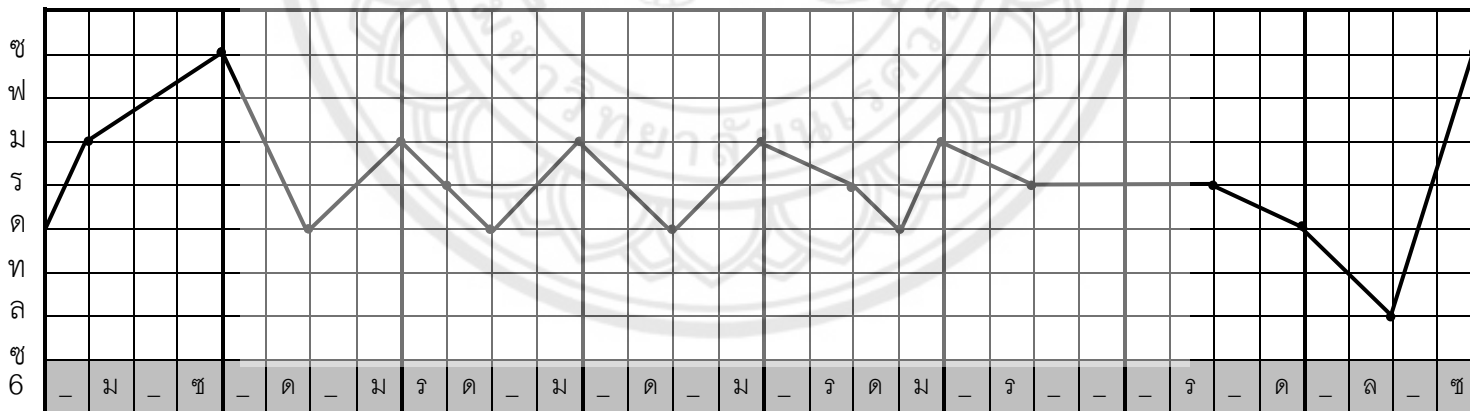

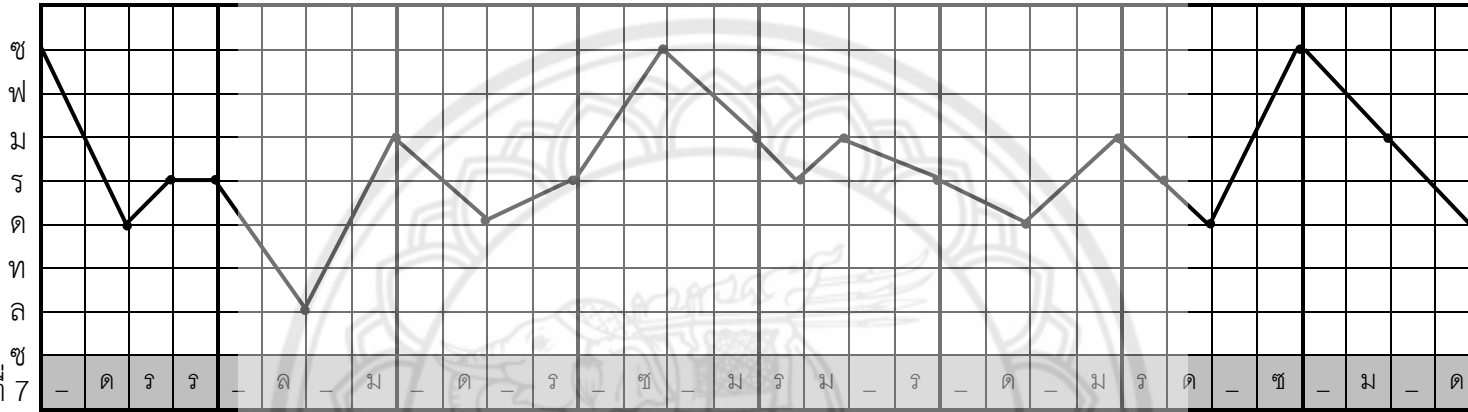
บวรดที่ 5

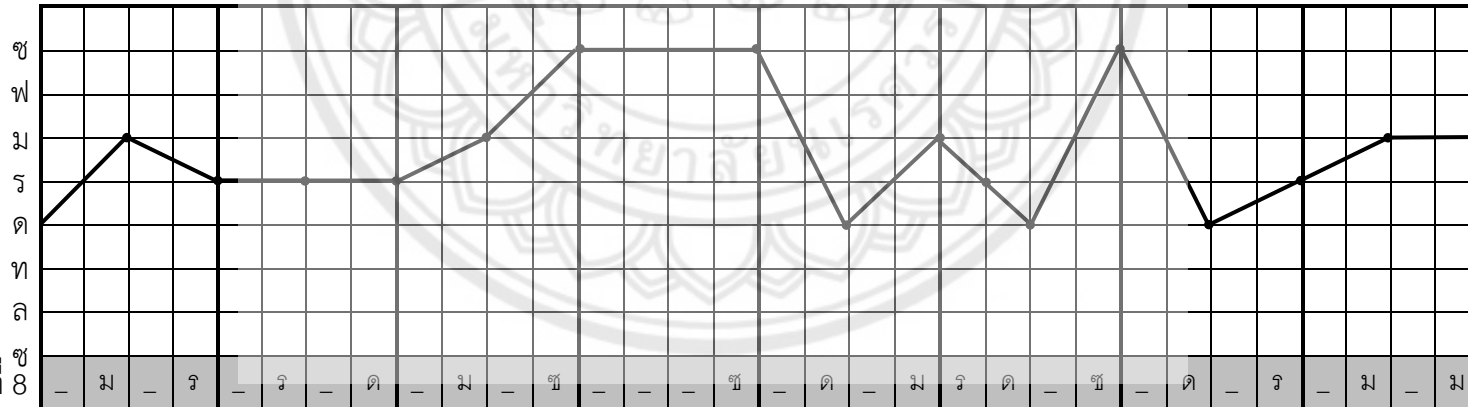
บวรดที่ 6

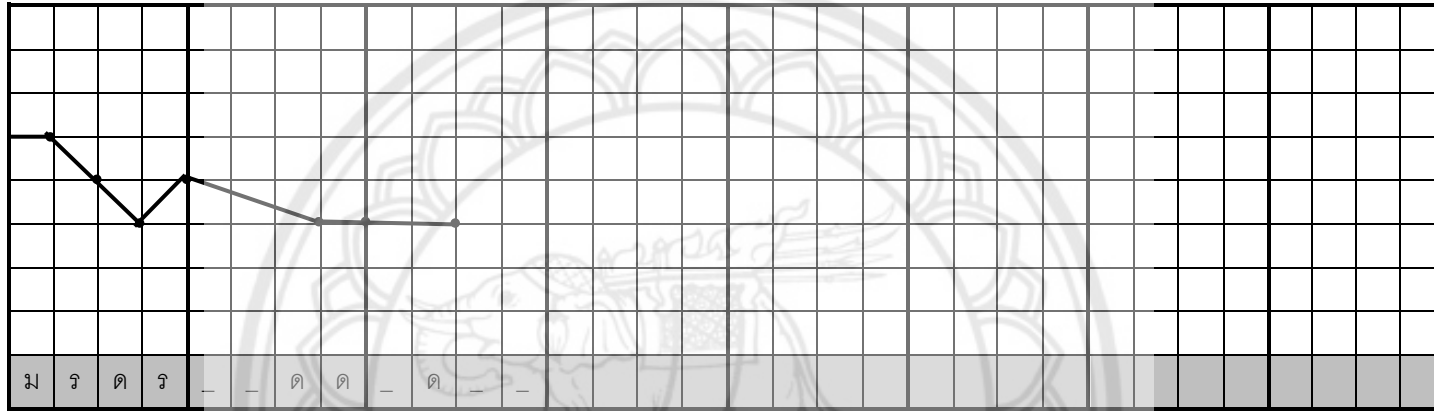
บรรทัดที่ 7

บรรทัดที่ 8

บรรทัดที่ 9

5.6 เพลง เฆ่่มมอ

ม ร ด ร	_ม ช ช	_ด _ม	_ร _ช	___ร	_ร _ด	_ร _ด	_ร _ม
_ช _ร	_ม _ด	_ร ม ด	_ม ร ร	_ช _ร	_ด _ร	_ช _ม	ร ช _ร
_ช _ช	_ร _ร	ร ร _ด	_ม _ช	___ร	_ร ม ด	_ร _ม	_ม ร ร
ม ด _ม	_ม ร ด	_ม _ช	___ร	_ม _ม	_ช _ร	_ม _ม	ร ด _ม
_ช _ _	_ช _ร	_ม _ร	_ด _ช	_ด _ช	_ม _ม	ร ร _ด	_ม _ช
_ด _ม	ร ด _ม	_ด _ม	_ร ด ม	_ร _ _	_ร _ด	_ล _ช	_ด ร ร
_ล _ม	_ด _ร	_ช _ม	ร ม _ร	_ด _ม	ร ด _ช	_ม _ด	_ม _ร
_ร _ด	_ม _ช	___ช	_ด _ม	ร ด _ช	_ด _ร	_ม _ม	_ม ร ร
__ด ด	_ด _ _						

5.6.1 ทำนองเพลงเฆ่่มมอ มีการใช้ระดับเสียงเพียง 5 เสียง ได้แก่ โด เร มี ซอล ลา การใช้ระดับเสียงในทำนองเพลงเพลงมีการใช้ระดับเสียง โด เร มี ซอล เป็นเสียงหลักของทำนองเพลง โดยระดับเสียง ลา เป็นตัวทำนองเสียงประสาน ทำให้เกิดทำนองที่ไพเราะและมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น เสียงซอลในเพลงเฆ่่มมอมีทั้งเสียงซอลสูงและซอลต่ำ ในการใช้ระดับเสียงของเพลงเฆ่่มมอพบว่า ทำนองเพลงอยู่ใน บันไดเสียงโด

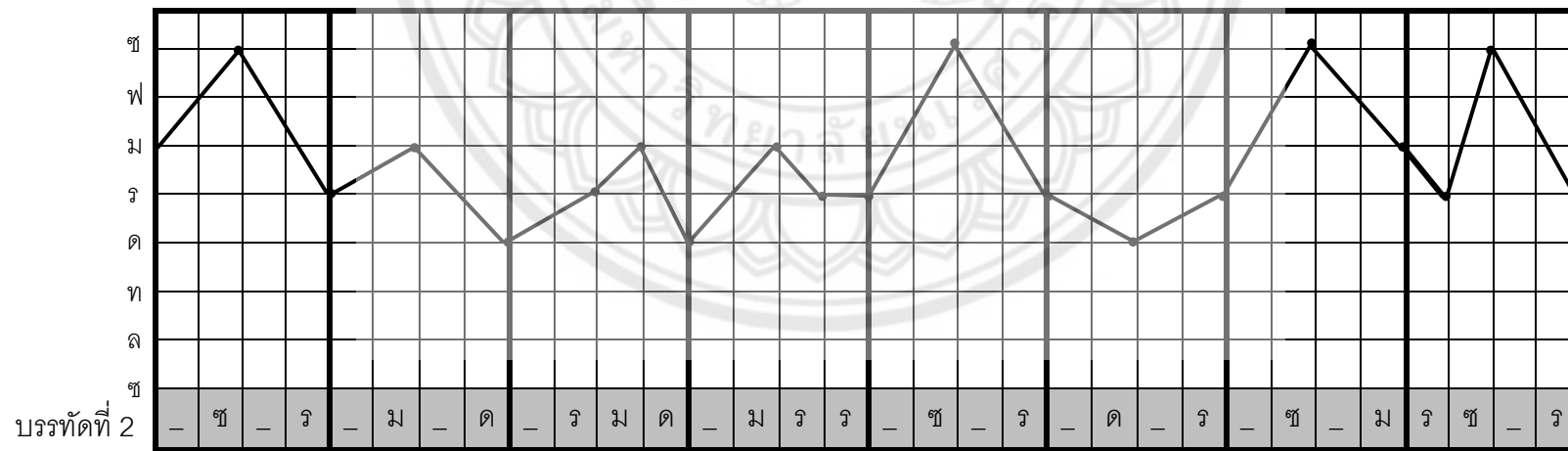
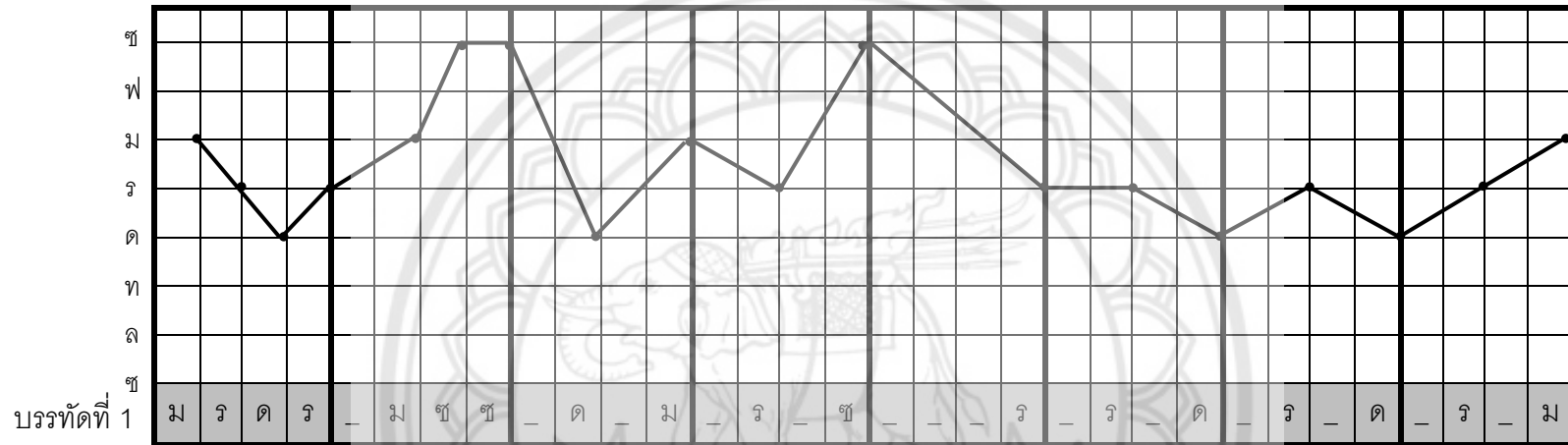
5.6.2 ช่วงเสียงของทำนองเพลงเฆ่่มมอ อยู่ระหว่าง โด ถึง ลา

5.6.3 เสียงหลักของวรรคเพลงหรือเสียงลูกตกใช้เสียงโด เร มี ซอล เป็นหลัก โดยการจบของทำนองเพลงจบลงที่เสียงโด

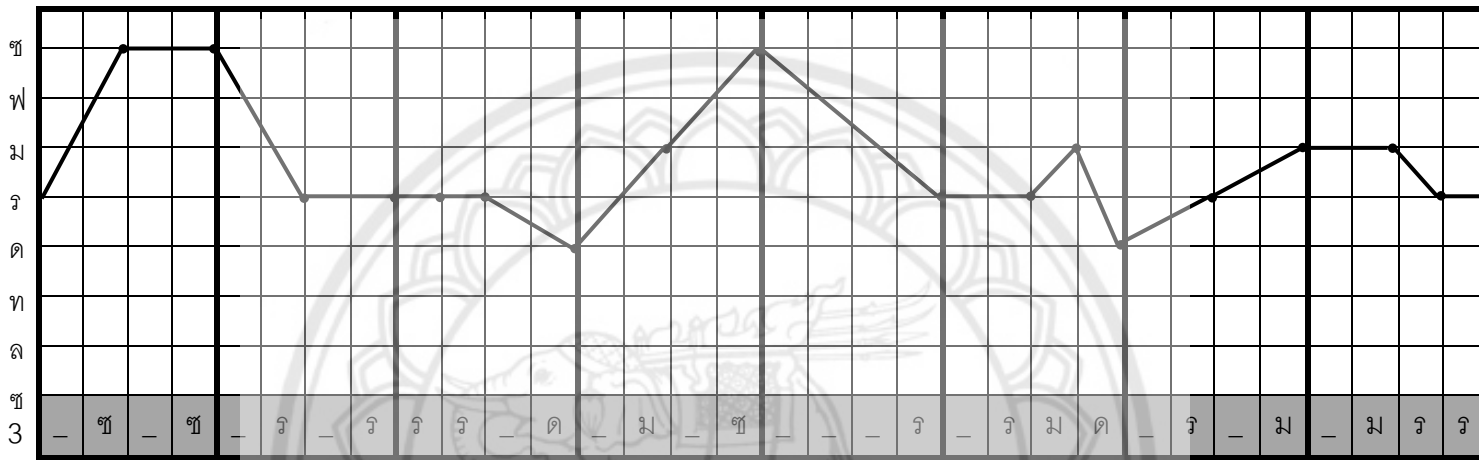
5.6.4 การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงมีลักษณะต่อเนื่อง สม่่าเสมอ ทำให้จังหวะของทำนองเพลงเป็นอัตราจังหวะปานกลาง ทำให้ลักษณะทำนองเพลงมีลักษณะเรียบๆ เป็นการถ่ายทอดความรู้สึกที่โศกเศร้า

5.6.5 ลักษณะของทำนองเพลงเป็นเพลงสั้นๆ เมื่อบรรเลงจบจะใช้วิธีการบรรเลงซ้ำหลายๆเที่ยว ตามรูปแบบของพิธีกรรม แต่ผู้บรรเลงจะต้องบรรเลงเพลงทำนองก่อนถึงจะกลับไปเล่นในเที่ยวใหม่ได้ การบรรเลงต้องยึดจารีตของพิธีกรรมเป็นหลัก การเป่าแคนม้งแทนคำพูดในเพลงเฆ่่มมอ ผู้บรรเลงมีการเพิ่มพยางค์เสียงขึ้นจาก 1 คำพูดเป็น 2-3 พยางค์เสียง ลักษณะเพลงดังกล่าวมีความสอดคล้องกับเพลงพื้นบ้านโดยทั่วไปคือ เป็นเพลงที่มีทำนองท่อนเดียว

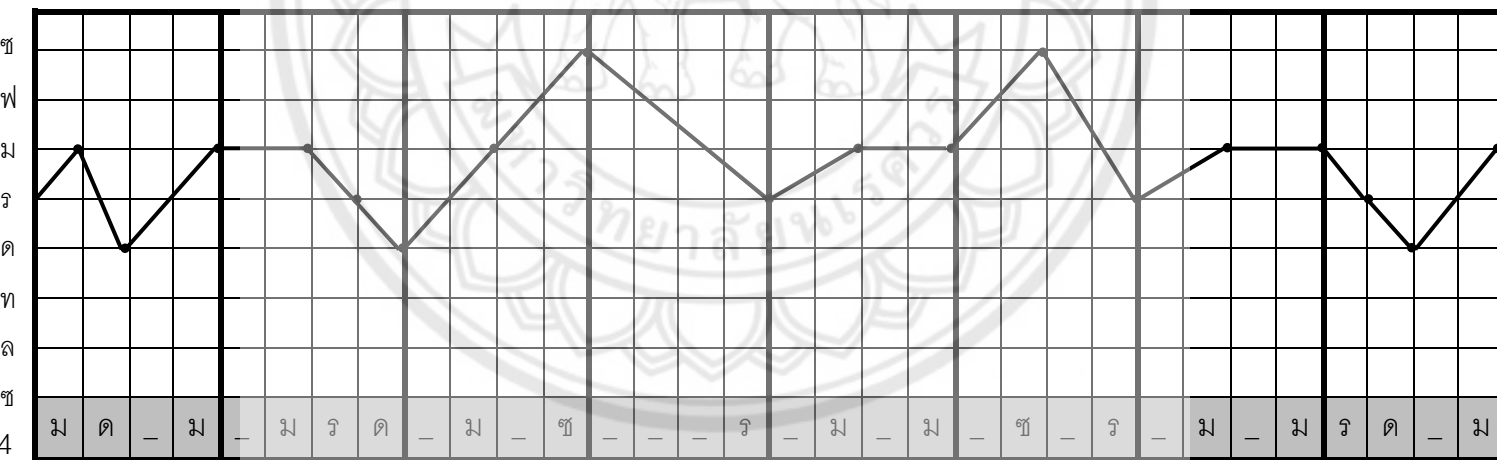
5.6.6 การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงแข่งมอ

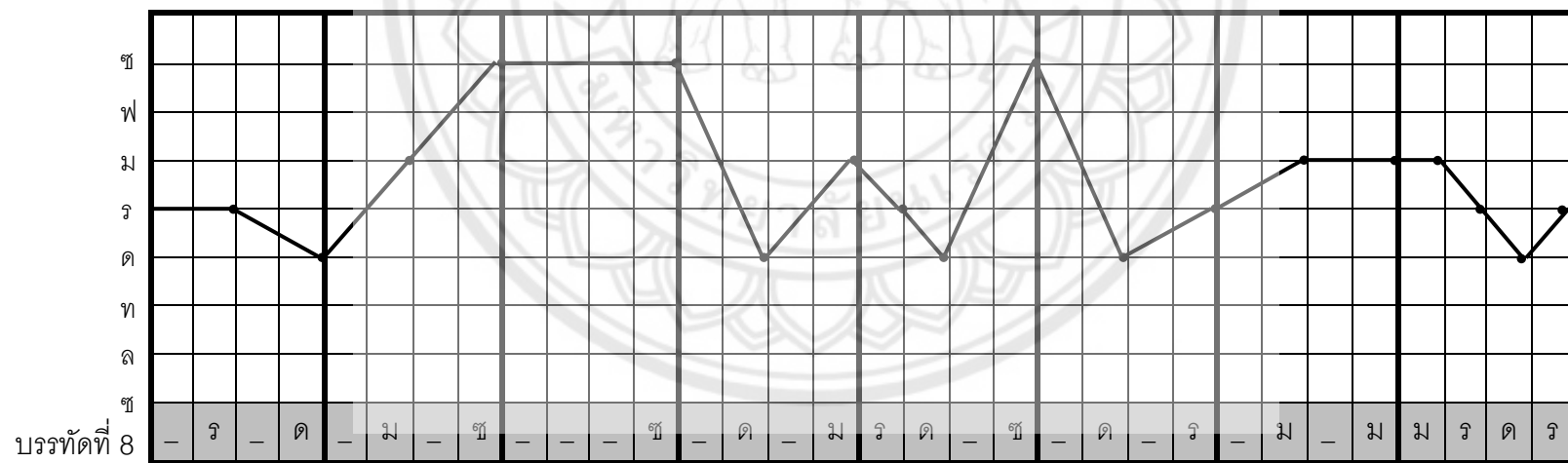
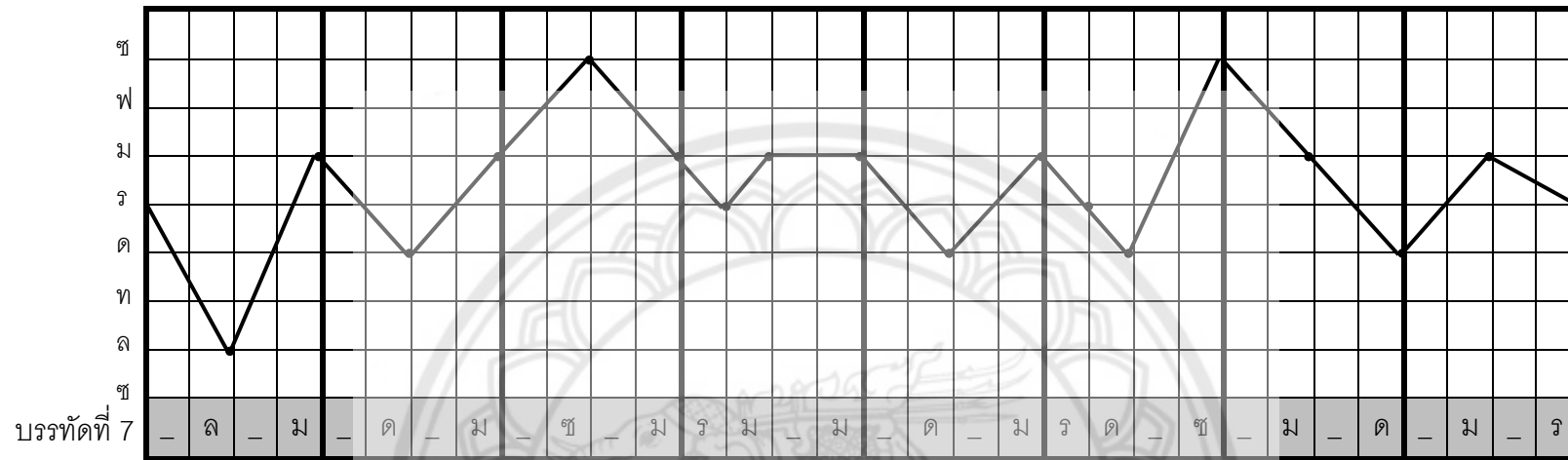

บรพทัดที่ 3

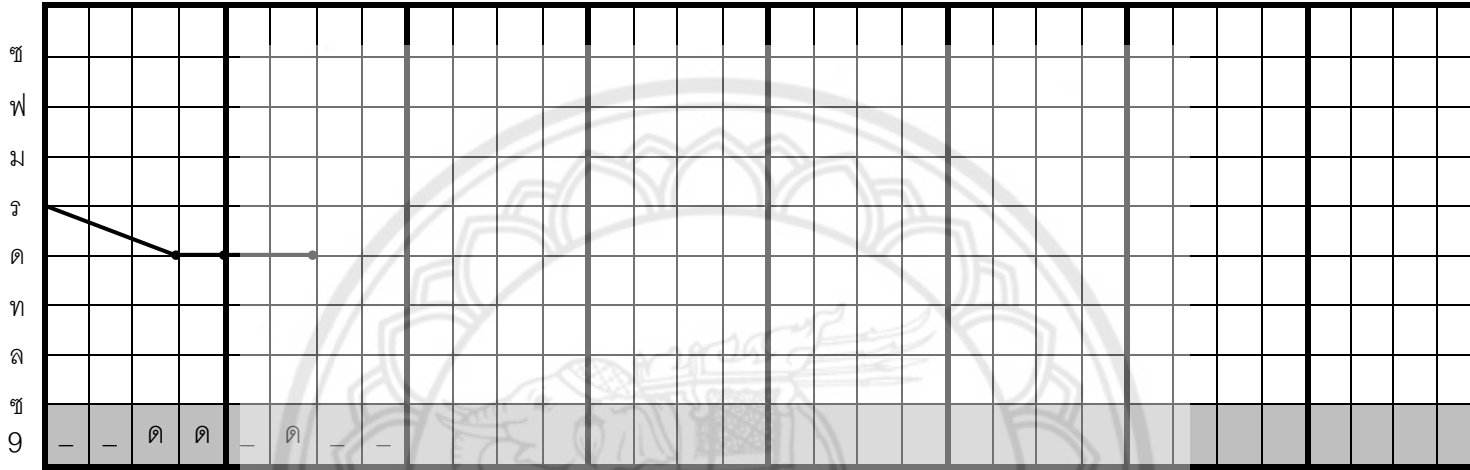

บรพทัดที่ 4

บรรทัดที่ 9

5.7 เพลง เฆ่่งเลอเต๋อ

ท่อน 1

ม ร ด ร	_ม ๗ ๗	_ด _ม	_ร _๗	__ _ร	_๗. _ด	_ร _ม	ร ร _๗
_ด _ร	_ม _ม	ร ร _ด	_ม _ร	_ด _ม	ร ด _ม	_ด _ม	_ร ม ด
_ร __	_ร _ด	_ร _๗	_ม ร ร	_๗. _ม	_ด _ร	_๗ _ม	ร ม _ร
_ด _ม	ร ด _๗	__ _ม	_ม ร ร	_๗. _ด	_ด ร ๗	_ม _ด	_ม _ร
_ร _ด	_ม _ร	__ _ร	_ด _ม	ร ๗ _ด	_ม _๗	_ร _ม	ร ด _ม
_ร __	_๗ _ด	_ม ร ด	_๗ _ด	_ร _ม			

ท่อน 2

ม ร ด ร	_ม ๗ ๗	_ด _ม	_ร _๗	__ _ร	_ร _ด	_ร _ม	ร ร _๗
_ด _ร	_ม _ม	ร ร _ด	_ม _๗	__ _ด	_ม ร ด	_ม _ด	_ม _ร
ม ด _ร	__ _ร	_ด _ล	_๗ _ด	ร ร _ล	_ม _ด	_ร _๗	_ร _ม
_ม ร ร	_ด _ร	_๗ __	_ร _ด	_ม ร ด	_๗ _ม	_ด _ม	_ร _ร
__ _ร	_ม ร ร	_ม __	_ร _ม	_ด _๗	_ม _ด	_ม _๗	_ร _ด
_ม _๗	__ _ร	_ม _ด	_ร _ม				

ท่อน 3

ม ร ด ร	_ม ๗ ๗	_ด _ม	_ร _๗	_ด _ม	ร ด _ม	_ด _ม	_ร ม ด
_ร __	_ร _ด	_ม ร ด	_๗ __	_ม _ม	ร ร _๗	_ด _ม	ร ๗ _ม
_ด _ม	_๗ _ร	_ด _ม	_๗ __	_ล _ด	_ม ร ๗	_ด _ร	_๗ _ร
_ม ร ด	_ม _ร	_ด _ม	ร ด _ม	_ด _ม	_ร ม ด	_ร __	_๗ _ร
_ร _ร	_ม _ร	_ม ร ๗	_ร _ด	_ม _๗	__ _๗	_๗ _ม	ร ม _๗
__ _ร	_ม ร ม						

5.7.1 ทำนองเพลงเลอเต๋อ มีการใช้ระดับเสียงเพียง 5 เสียง ได้แก่ โด เร มี ซอล ลา การใช้ระดับเสียงในทำนองเพลงเลอเต๋อมีการใช้ระดับเสียง โด เร มี ซอล เป็นเสียงหลักของทำนองเพลง โดยระดับเสียง ลา เป็นตัวทำนองเสียงประสาน ให้เกิดทำนองที่ไพเราะและมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ในการใช้ระดับเสียงของเพลงเลอเต๋อพบว่า ทำนองเพลงอยู่ใน บันไดเสียงโด

5.7.2 ช่วงเสียงของทำนองหลักเพลงเลอเต๋อ อยู่ระหว่าง โด ถึง ซอล

5.7.3 เสียงหลักของวรรคเพลงหรือเสียงลูกตกใช้เสียงโด เร มี และ ซอล เป็นหลัก โดยการจบของทำนองเพลงแต่ละท่อนจบลงที่เสียงมี

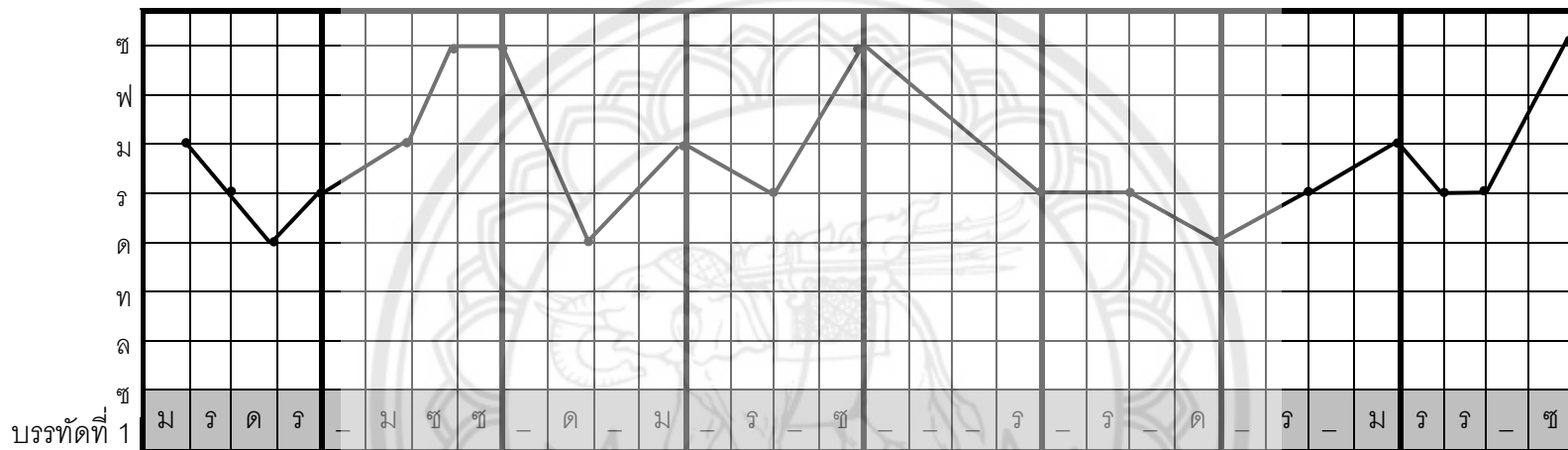
5.7.4 การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงมีลักษณะต่อเนื่อง สม่่าเสมอ ทำให้จังหวะของทำนองเพลงเป็นอัตราจังหวะปานกลาง ทำให้ลักษณะทำนองเพลงมีลักษณะเรียบๆ เป็นการถ่ายทอดความรู้สึกที่โศกเศร้า

5.7.5 เพลงแข่งเลอเดอมีทั้งหมด 3 ท่อน เป็นเพลงทำนองเดี่ยว และมีแนวทำนองแบบประสานเสียง การเป่าแคนมิ่งแทนคำพูดในเพลงแข่งเลอเดอ ผู้บรรเลงมีการเพิ่มพยางค์เสียงขึ้นจาก 1 คำพูดเป็น 2-3 พยางค์เสียง

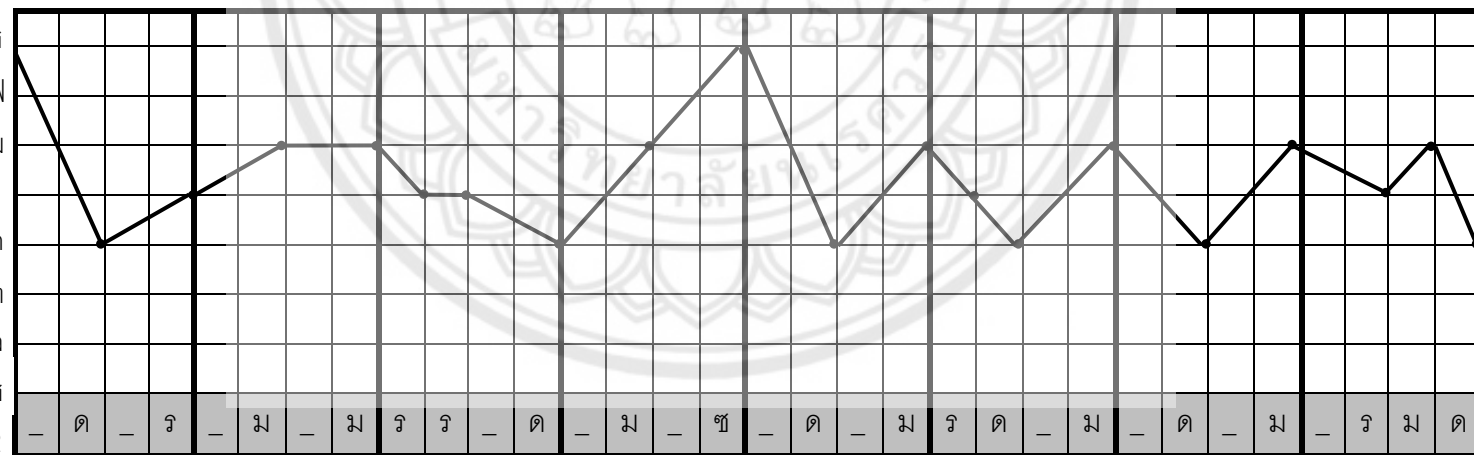

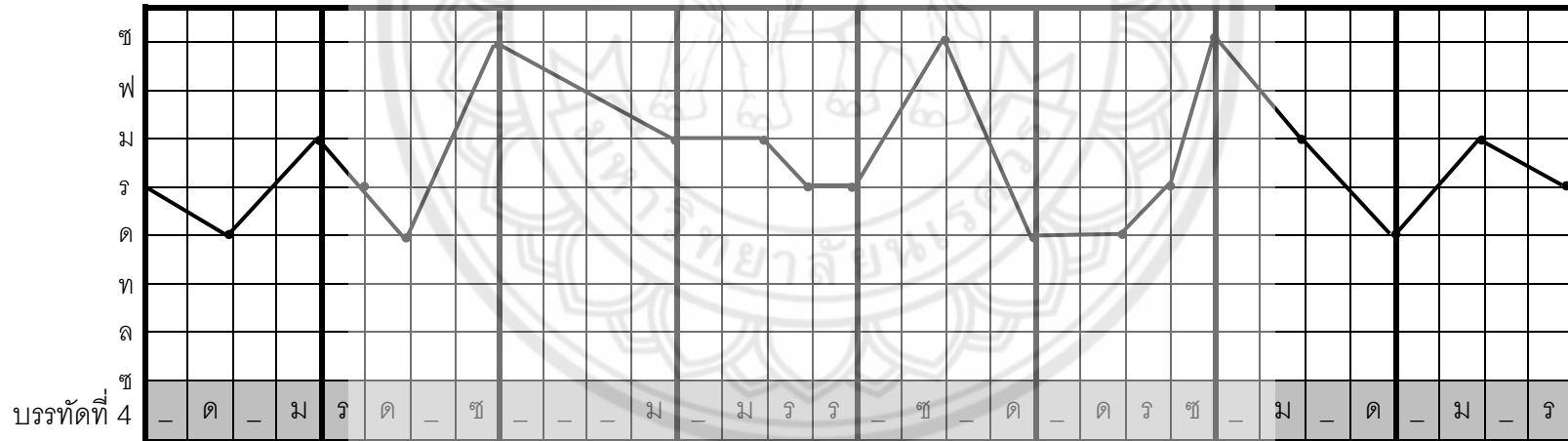
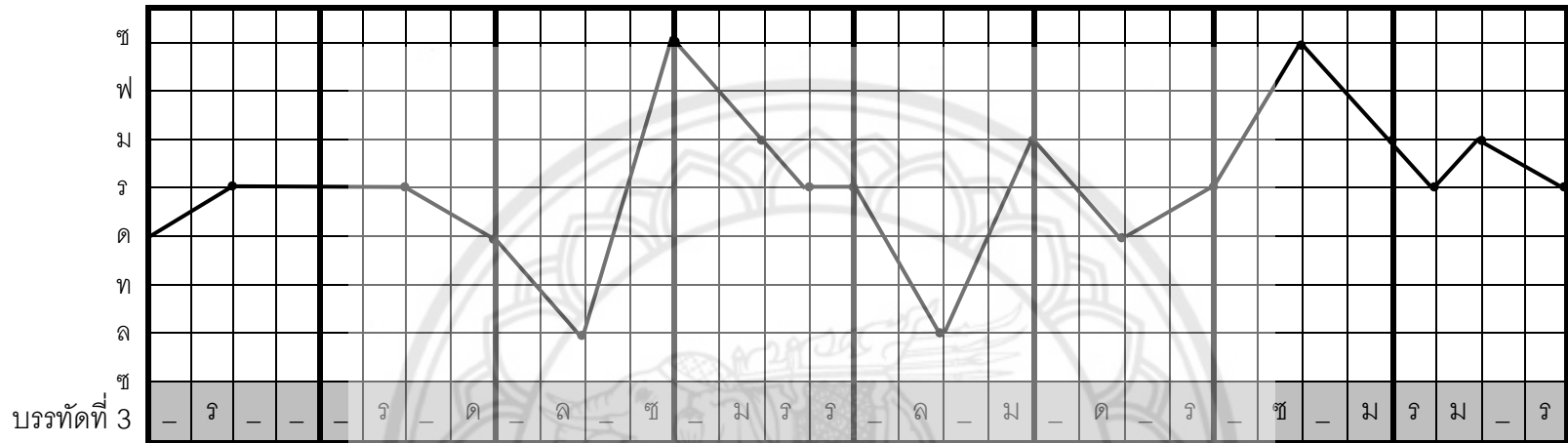
5.7.6 การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงเมงเลอเด้อ

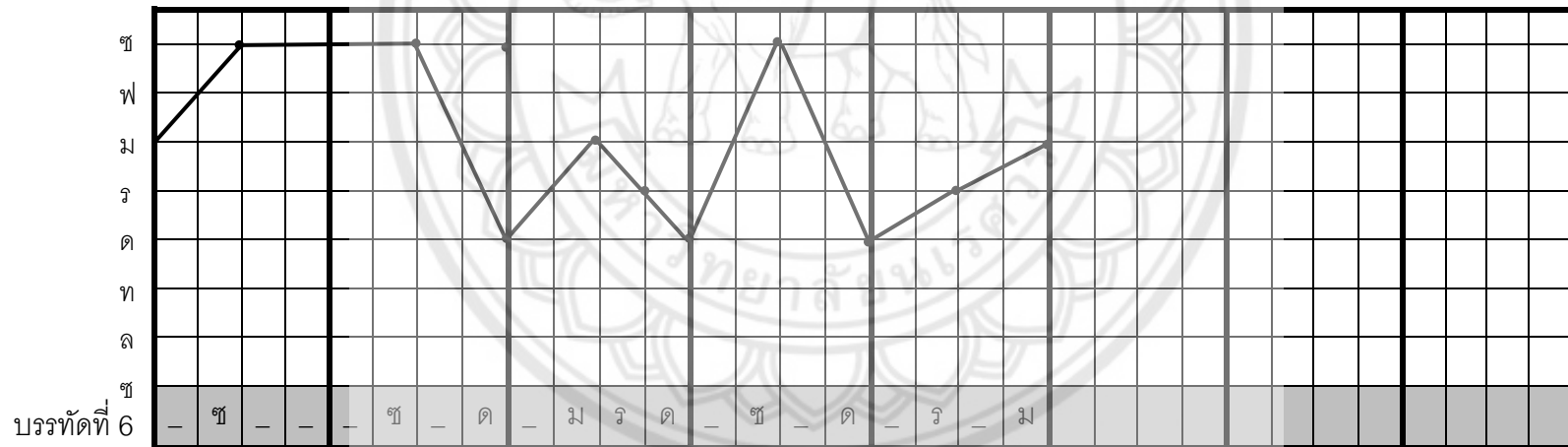
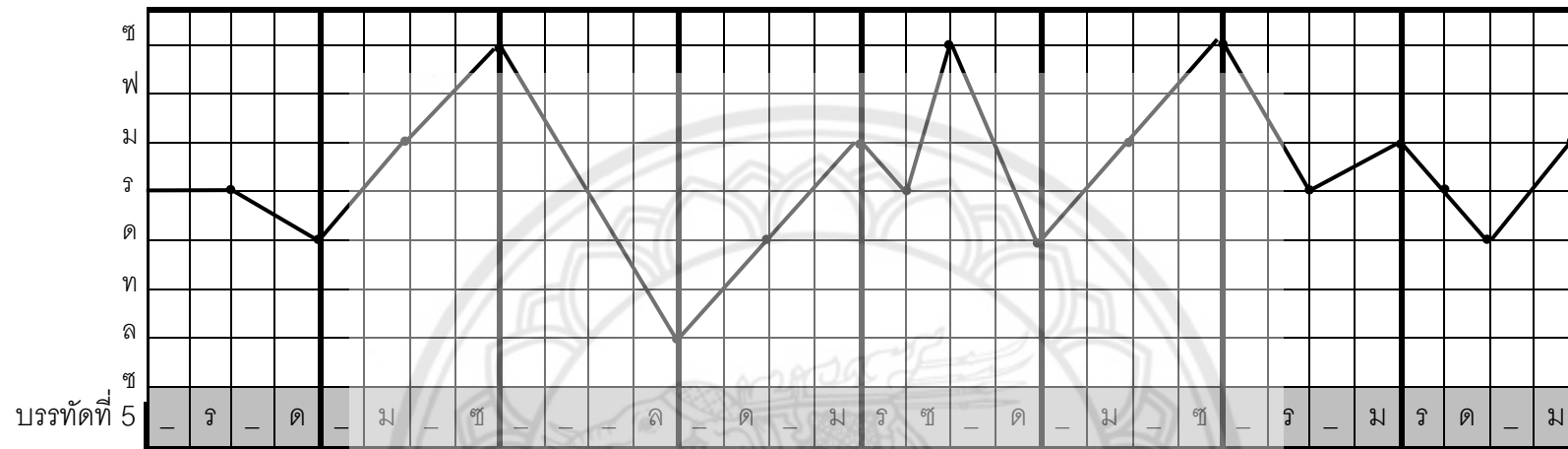
ท่อนที่ 1

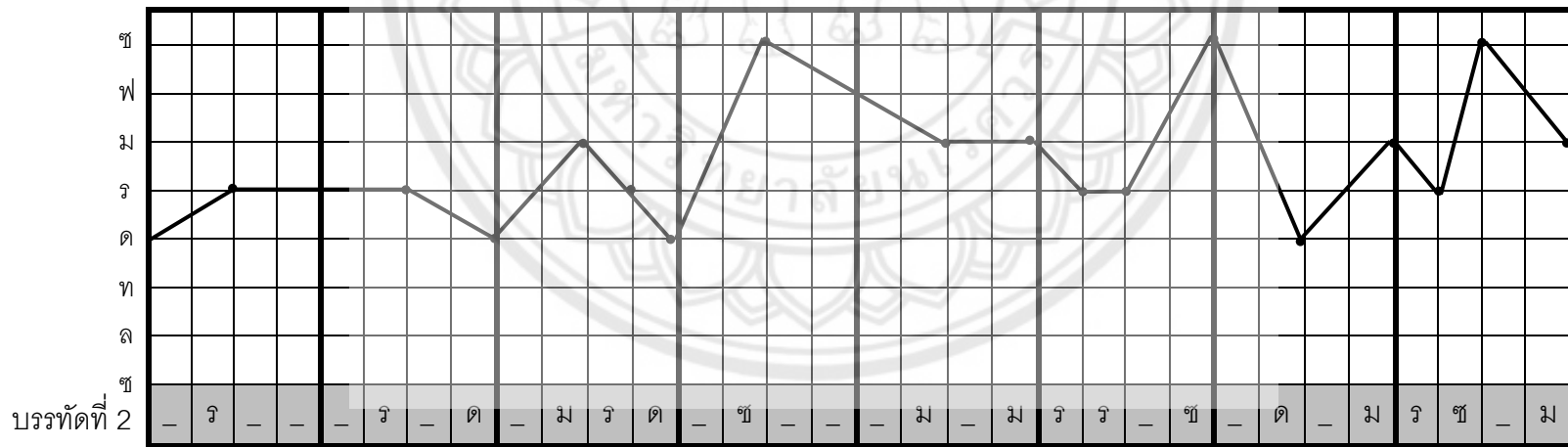
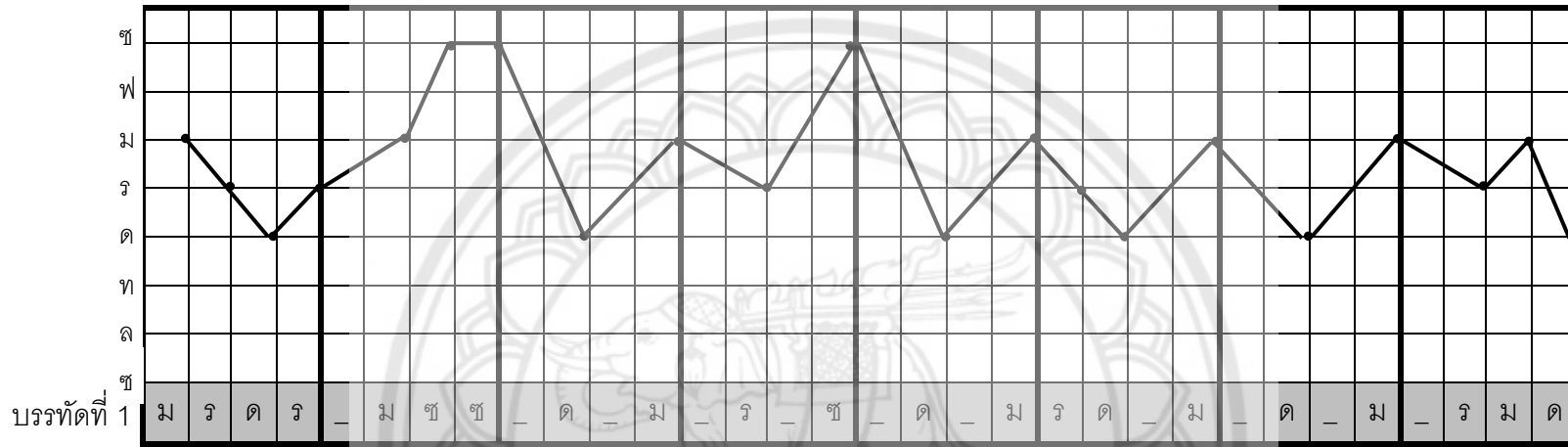
บรวรทัดที่ 2

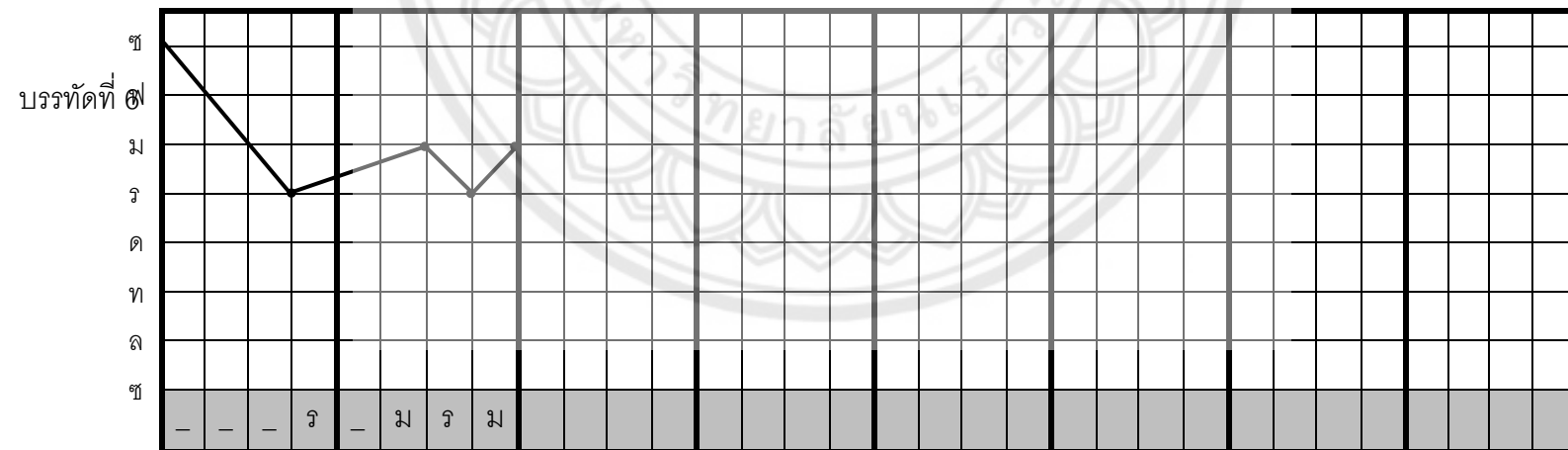
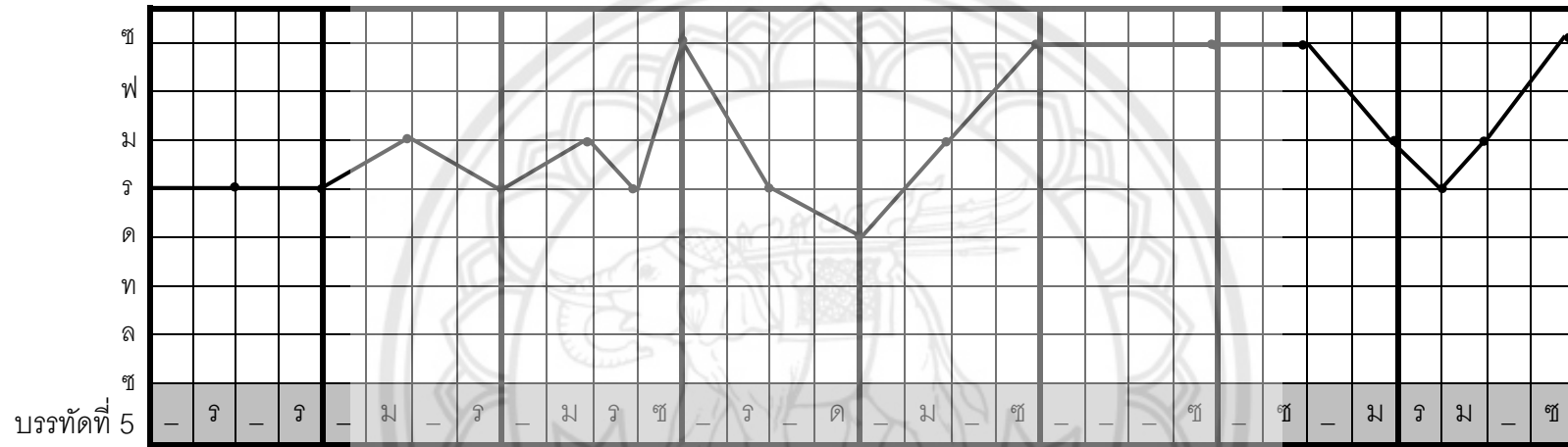

ท่อนที่ 3

5.8 เพลง แซงเสอเก้

ม ร ด ร	_ม ช ช	_ด _ม	_ร _ช	___ร	___ช	_____	_ช _ช
_____	_ร _ร	___ม	_ด _ร	_ช _ร	_ม _ช	___ช	_ร _ช
_ร _ม	_ด _ด	_ม _ช	_ม _ร	_ช _ร	ด ร ม ช	_ด _ม	_ร _ด
_ช __	___ร	_ร _ร	_ช _ม	_ช _ด	_ม _ช	_ช _ร	_ม _ร
_ด _ร	_ม _ด	_ม _ช	_ร _ม	_ร _ด	_ร _ม	_ช _ด	_ม _ร
_ด _ด	_ร ม ด	_ม _ร	_ม _ร	ม ร ด ร	ด ด _ด	_ม _ร	ม ร ด ร
ด ด _ม	_ร _ร	ด ด _ม					

5.8.1 ทำนองเพลงเสอเก้ มีการใช้ระดับเสียงเพียง 5 เสียง ได้แก่ โด เร มี ซอล ลา การใช้ระดับเสียงในทำนองเพลงมีการใช้ระดับเสียง โด เร มี ซอล เป็นเสียงหลักของทำนองเพลง โดยระดับเสียง ลา เป็นตัวทำนองเสียงประสาน ให้เกิดทำนองที่ไพเราะและมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ในการใช้ระดับเสียงของเพลงแซงเสอเก้พบว่า ทำนองเพลงอยู่ใน บันไดเสียงโด

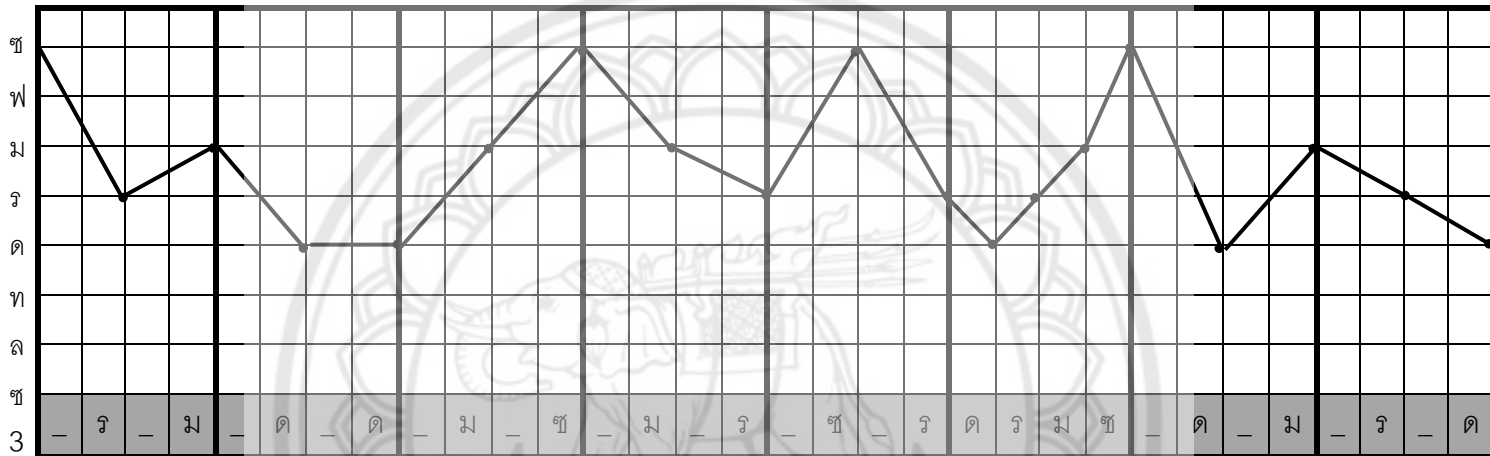
5.8.2 ช่วงเสียงของทำนองหลักเพลงแซงเสอเก้ อยู่ระหว่าง โด ถึง ซอล

5.8.3 เสียงหลักของวรรคเพลงหรือเสียงลูกตกใช้เสียง เร มี และ ซอล เป็นหลัก โดยการจับของทำนองเพลงจับลงที่เสียงมี

5.8.4 การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงมีลักษณะต่อเนื่อง สม่่าเสมอ ทำให้จังหวะของทำนองเพลงเป็นอัตราจังหวะปานกลาง ทำให้ลักษณะทำนองเพลงมีลักษณะเรียบๆ เป็นการถ่ายทอดความรู้สึกเศร้า

5.8.5 ลักษณะของทำนองเพลงเป็นเพลงยาว เพราะบทพูดที่ใช้เป่าแคนมีหลายบท เป็นเพลงทำนองเดี่ยว และมีแนวทำนองแบบประสานเสียง การเป่าแคนมีแทนคำพูดในเพลงแซงเสอเก้ ผู้บรรเลงมีการเพิ่มพยางค์เสียงขึ้นจาก 1 คำพูดเป็น 2-3 พยางค์เสียง (โน้ตข้างต้นผู้ศึกษาได้ยกตัวอย่างท่อนที่หนึ่งของเพลงมาเท่านั้น)

บรรทัดที่ 3

บรรทัดที่ 4

